

„Przyczynek Studenckiego Koła SiTG AGH do procesu edukacji studentów Pionu Górniczego Akademii Górniczo – Hutniczej im. St. Staszica w Krakowie w latach 1972 – 2012”.

*„Nauki i umiejętności dopiero stają się użytecznym, gdy są w praktyce do użytku publicznego zastosowane”
Ks. St. Staszic – 1758 ÷ 1826*

*Prof. dr hab. inż. Bronisław Barchański**

1. Wprowadzenie

Przełom lat 60/70 ubiegłego wieku to lata wspaniałego rozwoju polskiego górnictwa i przemysłu związanego z budową maszyn i urządzeń do jego obsługi.

Zaprojektowanie i budowa nowych zagłębi przemysłu wydobywczego i rozbudowa istniejących:

- Legnicko Głogowskiego Okręgu Miedzianego (LGOM),
- Rybnickiego Okręgu Węglowego (ROW),
- Lubelskiego Zagłębia Węglowego (LZW),
- Zagłębi węgla brunatnego (Bełchatów, Konin, Turoszów),
- Tarnobrzeskiego Zagłębia Siarkowego (Machów, Jeziórko),
- Kopalnictwo surowców skalnych,

oraz wielu fabryk maszyn i urządzeń dla obsługi przemysłu wydobywczego, wymuszało wręcz od polskich uczelni w tym AGH przygotowania kadry inżynierskiej o bardzo wysokich, interdyscyplinarnych kwalifikacjach. Nie bez znaczenia była również potrzeba zagwarantowania przygotowania odpowiedniej kadry dla potrzeb Biur Projektowych oraz eksportu polskiej myśli naukowo-technicznej i wykonawstwa obiektów górniczych za granicą w wielu krajach świata takich jak: Algieria, Grecja, Indie, kraje Ameryki Środkowej i Południowej, NRD, RFN, Turcja, Węgry, ZSRR i inne. Przytoczone powyżej uwarunkowania były podstawą dla młodych absolwentów oraz wyróżniających się studentów Wydziału Górniczego AGH, w większości wychowanków Wielkiego Górnika śp. Prof. B.

* AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków. Artykuł opiniował

Krupińskiego, do podjęcia próby (w trakcie całego roku 1972) opracowania a następnie wdrożenia w życie niekonwencjonalnych metod kompleksowej edukacji studentów Pionu Górniczego AGH. Inicjatorem i „Ojcem Chrzestnym” tej nowej idei był ówczesny sekretarz ZO SiTG w Krakowie – dr inż. W. Blaschke, (Foto. 1.) który, „zainfekował” swoimi przemyśleniami mgr inż. B. Barchańskiego (st. Asystenta Wydziału Górniczego) i studentów. P. Czaję i T. Pindóra do utworzenia pierwszego w Polsce (i dotychczas jedyne) studenckiego koła zrzeszającego młodych pracowników nauki i studentów.

Tworząc ramowy program działania „nowego tworu” w strukturach SiTG, w/w czwórka entuzjastów korzystała między innymi z:

- dewizy Patrona AGH ks. St. Staszica *„Nauki i umiejętności dopiero stają się użytecznym, gdy są w praktyce do użytku publicznego zastosowane”*
- wizji śp. Prof. B. Krupińskiego, który był zwolennikiem nie tylko rozwoju nowych zagłębi górniczych w Polsce, ale również zwolennikiem ekspansji eksportowej i naukowo-technicznej naszego górnictwa.

Ponadto śp. Prof. B. Krupiński podkreślał znaczenie patriotyzmu, zachęcał studentów do nauki j. obcych, odbywania zagranicznych praktyk zawodowych i poznawania krajowych i zagranicznych dóbr kultury. Z tych rad jako student Profesora bardzo dużo w swoim życiu skorzystałem.

Oczywiście w prowadzonych wielogodzinnych dysputach brane były również pod uwagę cele i zadania, jakie realizowało Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa.

Mimo życzliwości ówczesnych władz Stowarzyszenia w Krakowie (Prezes ZO-Doc. K. Jahoda, v-ce Prezes – mgr inż. S. Malik, Sekretarz dr inż. W. Blaschke, Skarbnik – mgr inż. T. Zagrodzki) i Katowicach (Prezes ZG – mgr inż. J. Mitręga, v-ce Prezes ZG – mgr inż. J. Malara, Sekretarz – mgr inż. K. Orzechowski) oraz władz AGH – (Prorektor – Prof. dr hab. inż. H. Filcek, Dziekan Wydziału Górniczego – Prof. dr hab. inż. T. Ryncarz, Dyrektor IPBK – Prof. R. Bromowicz) dyskusje i przetargi w kręgach „możliwych tego świata” trwały ponad rok. Ostatecznie zgoda została udzielona. Zebranie założycielskie miało miejsce w marcu 1973 r. [Foto. 2i 3].

Na w/w zebraniu założycielskim wybrano pierwszy Zarząd Studenckiego Koła SiTG AGH w składzie:

Prezes – mgr inż. B. Barchański

V-ce Prezes – student P. Czaja

Sekretarz – student T. Pindór

2. Rozpoczęcie działalności nowo utworzonego Studenckiego Koła SiTG AGH w 1973 r.

2.1. Podstawowe zadania nowo utworzonego Studenckiego Koła SiTG AGH.

Wybrany przez studentów – założycieli zarząd przystąpił do realizacji zadań statutowych. Przede wszystkim rozpoczęto rekrutację nowych członków Koła, początkowo z grona studentów Wydziału Górniczego a następnie całego Pionu Górniczego. Akcja się powiodła. W pierwszej fazie rekrutacji przyjęto ponad 200 studentów i młodych pracowników nauki. Równolegle przystąpiono do realizacji „skrytego” planu działania „przemysłanego” już w roku 1972. Plan ten zakładał sfinalizowanie marzeń ówczesnych studentów, wyjazdu studyjnego na Zachód.

Korzystając z wcześniejszych szerokich kontaktów naukowych śp. Prof. B. Krupińskiego, jako Jego wychowanek, nawiązałem kontakty przy pomocy prof. H. Filcka, Prof. R. Bromowicza z Tuzami nauk górniczych Europy Zachodniej (Prof. H. Eichmayer – TU West Berlin), Rektor Prof. F. Wilke – TU Clausthal – Zellerfeld – RFN, Prof. L. Cuadra – Wyższa Królewska Szkoła Górnicza w Madrycie – Hiszpania, Rektor Prof. G. Fettweis – Montanuniversität Leoben – Austria). Po otrzymaniu zaproszeń z w/w ośrodków naukowych przy pomocy ówczesnych władz AGH (Rektor - Prof. dr hab. inż. R. Ney, Prorektor – Prof. H. Filcek, Dziekan Wydziału Górniczego – Prof. T. Ryncarz, Dyrektor Administracyjny – mgr T. Mróz), rzeczowym i finansowym wsparciu przemysłu – Naczelnym Dyrektorem mgr inż. R. Majka – ZBG Katowice (Foto. 4.), Dyrektorem mgr inż. W. Sacher – PBSz Bytom, którzy działali na rzecz tej wyprawy za przyzwoleniem Ministra GiE i Prezesa ZG SiTG – mgr inż. J. Mitręgi (Foto.5) zaangażowaniu RU SZSP AGH (A. Siwik, J. Kicki),(Foto. 6 i 7) życzliwemu wsparciu radą i odpowiednią „katalizą” władz SiTG na wielu szczeblach oraz Wojskowemu Szpitalowi w Krakowie (oddelegowanie Płk. dr med. Z. Wierzbickiego w charakterze lekarza wyprawy), powołano sztab wyprawy w składzie: Prof. S. Takuski – Kierownik naukowy, mgr inż. B. Barchański – kierownik techniczny, Płk. dr med. Z. Wierzbicki – lekarz wyprawy, studenci – P. Czaja, J. Kicki, T. Pindór, - członkowie.

Wyżej wymieniony Komitet Organizacyjny, którego trzon stanowił Zarząd Studenckiego Koła SiTG AGH, w porozumieniu z władzami Uczelni rozpoczął:

- intensywne prace organizacyjne związane z wyjazdem,
- nabór najlepszych studentów – reprezentujących Pion Górniczy – członków Studenckiego Koła SiTG AGH.

Oprócz studentów w wyprawie przewidziano udział PT Pracowników Naukowych AGH i Przedstawicieli Przemysłu (łącznie 25 osób).

Aby zminimalizować koszty wyprawy to:

- gros noclegów zaplanowano w namiotach. W 2 miejscach (Clausthal, Madryt) zagwarantowano miejsce w Domach Studentów i Sali gimnastycznej (Lille)
- żywność na całą trasę + gazowe butle zabrano z Polski.

Godzina „0” wybiła. Luksusowym autokarem PBSz Bytom grupa 24.08.1973 r. wyruszyła na trasę podróży studyjnej. Ramowy program ekspedycji podano w Tab.1.

Tabela1. Ramowy program podróży studyjnej studenckiego Koła SiTG AGH na trasie NRD – RFN – Belgia – Francja – Hiszpania – Francja – Szwajcaria - Austria – 1973 (sierpień-wrzesień)

1. Kraków – Berlin Wschodni (NRD).
2. Berlin Zachodni – TU Berlin Zachodni – wizyta na Wydziale Górniczym, TU Clausthal-Zellerfeld – wizyta na Wydziale Górniczym, Salzgitter (górnictwo rud żelaza i przemysł metalurgiczny), Zagłębie Ruhry (górnictwo węgla kamiennego), Muzeum Górnictwa Bochum, spotkanie z PT Przedstawicielami Polaków w Niemczech w Witten – (RFN). – (Foto. 8.)
3. Tereny Światowej Wystawy Expo – Bruksela (Belgia) – (Foto. 9.)
4. Górnictwo węgla kamiennego Lille – spotkanie z polonią francuską, Paryż – najważniejsze zabytki kultury francuskiej, Biarritz – rekreacja nad Atlantykiem (Francja).
5. Groty Altamiry (wielobarwne malowidła w jaskiniach krasowych sprzed około 15000 lat), Bilbao (górnictwo rud żelaza i przemysł metalurgiczny), Samosierra (pole bitwy żołnierzy Koziatulskiego), Madryt – Królewska Wyższa Szkoła Górnicza – spotkanie z Rektorem i Senatem Uczelni, zwiedzanie uczelni, (Foto. 10) zwiedzanie najważniejszych zabytków Madrytu, wizyta w podziemnym kościele wykutym w skałach Eskurial, zwiedzanie Barcelony i Walencji (Hiszpania)
6. Avignon – Muzeum Picassa, Chamonix – wyjazd na Mont - Blanc (Francja)
7. Genewa, Zúrich (Szwajcaria)
8. Monachium – najważniejsze zabytki, Muzeum Techniki, tereny olimpijskie, były niemiecki obóz koncentracyjny Dachau (1933-1945). (RFN)

9. Mauthausen-Gusen (1938 – 1945) – były niemiecki obóz koncentracyjny, Wiedeń (zwiedzanie najważniejszych zabytków, Kahlenberg –pole zwycięskiej bitwy Króla Jana Sobieskiego nad Turkami (12.09.1683) w 290 rocznicę (Austria)

Nasza hiszpańska ekspedycja była bezprecedensowa. Na przejściu granicznym francusko-hiszpańskim w Irun, hiszpańska straż graniczna z niedowierzaniem oglądała nasze paszporty. Byliśmy pierwszą grupą z Polski od „n” lat, która wjeżdżała do Hiszpanii gen. Franco. W trakcie trwania naszej wyprawy obok rutynowych miejsc pobytu (vide tab.1), byliśmy również w miejscach o szczególnym charakterze:

- wizyty w byłych niemieckich obozach koncentracyjnych Dachau koło Monachium i Mauthausen-Gusen (1938-1945) (Austria). Wstrząsające wrażenie na uczestnikach wizyty w Gusen wywarła relacja świadka kaźni byłego więźnia obozu Prof. S. Takuskiego – (Foto. 11.)
- zwiedzanie pól zwycięskich bitew w wąwozie Samosierry (szarża ułanów Kozietulskiego – 30.11.1808) i Kahlenbergu (szarża husarii Króla Jana Sobieskiego – 12.09.1683)
- podziemnym kościele w Eskurial wykutym w skale dla upamiętnienia ofiar wojny domowej w Hiszpanii (dł. 260 m, szer. 11,5 m., max. wys. w kopule 40 m.). Imponująco zaprezentował się również kamienny krzyż posadowiony nad kościołem na zboczu. Parametry krzyża – wys. 120 m., masa około 200 tys. ton.
- w Witten (RFN), gdzie miało miejsce spotkanie z przedstawicielami polonii, w tym z rodziną Państwa Stefańskich będącej w Niemczech od 3 pokoleń. (vide Foto. 8) perfekcyjnie mówiących po polsku.
- w kilku ważnych rejonach górniczo-hutniczych i uczelniach górniczych (vide tab.1). W tym miejscu należy podkreślić, że nasi Gospodarze bardzo serdecznie wspominali Patrona naszej wyprawy śp. Prof. B. Krupińskiego (zm. 24.10.1972 r.). W gabinecie Prof. L. Cuadry w Madrycie była fotografia – portret Prof. B. Krupińskiego.
- na szczycie Mont-Blanc (wyjazd kolejką) i u wlotu do nowobudowanego tunelu Francja-Włochy pod Mont-Blanc.

Pod koniec naszej wyprawy dotarła do nas w Monachium smutna wiadomość, że zmarł były Rektor AGH prof. K. Žemaitis (23.09.1973 r.)

Kończąc relację z wyprawy należy szczególnie wyróżnić jej szefa naukowego śp. Prof. S. Takuskiego, który jako poliglota wzbudził zachwyt i uznanie nie tylko

uczestników wyprawy, ale i naszych PT Gospodarzy. W Niemczech, Szwajcarii i Austrii operował j. niemieckim, w Belgii i Francji j. francuskim. W Hiszpanii doszło do ciekawego wydarzenia. Rektor uczelni w Madrycie przywitał nas po angielsku. W trakcie przemówienia prof. S. Takuski zapytał mnie „Broniu – jak mam mu odpowiedzieć po angielsku czy hiszpańsku – Jego angielski jest słabszy od mojego hiszpańskiego”. Odpowiedziałem, oczywiście po hiszpańsku. Dalsze rozmowy były prowadzone po hiszpańsku.

Zmęczeni, ale pełni wrażeń, 30.09.1973 r. późną nocą wróciliśmy do Krakowa.

2.2. Działalność Koła w latach 1973 ÷ 1975.

Po powrocie z wyprawy „hiszpańskiej” przystąpiono do sporządzania dla stosownych władz sprawozdań merytorycznych i finansowych oraz składania podziękowań wszystkim Dobroczyńcom z kraju i zagranicy.

Finisz roku był ostry, gdyż przygotowaliśmy bardzo dużą wystawę, którą odwiedziło wielu prominentnych gości (vide Foto....). Wystawa ta była otwarta z okazji XIV Studenckiej Sesji Naukowej Górników. Koło było również współorganizatorem tej sesji. W tej roli Koło pozostaje do dnia dzisiejszego.

W ocenie referatów sesji uczestniczyli zaprzyjaźnieni ze studentami pracownicy naukowci (Foto 12.). Po werdykcie Jury, wręczano studentom dyplomy (Foto. 13.).

Jako Prezes Studenckiego Koła SiTG AGH zostałem powołany przez władze uczelni na stanowisko Opiekuna Naukowego Studenckiej Sesji Naukowej Górników AGH. Funkcję tę sprawowałem do roku 1985.

Bardzo pozytywna ocena wyprawy do Hiszpanii w 1973 przez władze Uczelni jak i Ministerstwo Górnictwa i Energetyki oraz ZO i ZG SiTG była podstawą do rozwinięcia „skrzydeł” przez Studenckie Koło SiTG AGH. Znając zapotrzebowanie polskiego górnictwa na dobrze wykształcone kadry zarówno w kraju jak i za granicą rozpocząłem starania o zezwolenie na zorganizowanie przez Studenckie Koło SiTG AGH zagranicznej kompleksowej praktyki zawodowo-językowej na terenie jednej z budów prowadzonych przez „Kopex”. Prace wstępne trwały do wiosny 1975 r.

2.3. Działalność Koła w latach 1975 ÷ 1980.

2.3.1. Kompleksowe zawodowo-językowe praktyki studenckie na terenie budów „Kopexu” w NRD.

Z upoważnienia władz Uczelni nawiązałem kontakty z ówczesnym V-ce Ministrem Górnictwa i Energetyki mgr inż. J. Malarą a w dalszej kolejności z Naczelnym

Dyrektorem „Kopexu” – mgr inż. Z. Pruskiem i Dyrektorem budów – mgr inż. F. Wszółkiem na terenie NRD - Markersbach (jedna z największych w europie elektrownia szczytowo-pompowa-1040 MW) i Burkersdorf – Eibenstock (sztolnia wodna – dł. ok. 11,5 km.), które okazały się skuteczne.

Zostałem mianowany kierownikiem praktyki. Opracowany przez Zarząd Studenckiego Koła SiTG AGH regulamin, zaakceptowany przez władze Uczelni, MGİE oraz „Kopex” przedstawiał się następująco:

1. wyjazd na praktykę mogli się ubiegać studenci Pionu Górniczego AGH – członkowie Studenckiego Koła SiTG AGH.
2. Kandydaci winni spełnić następujące warunki:
 - 3 lub wyższy rok studiów,
 - zaliczona w kraju praktyka w górnictwie podziemnym,
 - bardzo dobre wyniki w nauce,
 - dobra znajomość j. niemieckiego,
 - zaangażowanie w pracy społecznej na rzecz Koła.
3. Zakwalifikowani na praktykę studenci byli zobowiązani do:
 - pracy fizycznej pod nadzorem górników (Foto. 14, 15, 16.),
 - uczęszczania w dni robocze (po pracy) na zajęcia z lektorem j. niemieckiego(Foto. 17.)
 - organizowanie i udział w życiu kulturalno-sportowym „braci górniczej” „Kopexu” (Foto. 18 i 19.)
 - udziału w ćwiczeniach terenowych (vide tab. 2.)

W procesie organizowania praktyki jak i w trakcie jej przebiegu, bardzo istotną rolę odegrał były V-ce Minister MGİE mgr inż. F. Wszółek (Foto. 20.) Jako Dyrektor budów „Kopexu” (Markersbach i Burkersdorf- Eibenstock) był życzliwym i serdecznym „Ojcem Chrzestnym” pierwszej tego typu zagranicznej praktyki studenckiej w polskim szkolnictwie wyższym. Corocznie na terenie budowy „Burkersdorf-Eibenstock” studenci praktykanci przygotowywali odpowiednie tablice informacyjne (Foto. 21.).

Tabela 2 Ćwiczenia terenowe (1 dniowe) organizowane dla praktykantów Studenckiego Koła SiTG AGH w trakcie odbywania praktyki w NRD w latach 1975 – 1980.

1. Wizyty w najstarszej uczelni górniczej w Świecie – Bergakademie Freiberg rok zał. 1765 –, w tym w jednym z największych zbiorów mineralogicznych świata.
2. Fabryka samochodów osobowych „Trabant” i „P-70” – Zwickau
3. Kopalnia odkrywkowa węgla brunatnego w rejonie „Senftenberg”.

Wyjazdy poznawcze

1. Były niemiecki obóz koncentracyjny – Buchenwald (1937-1945).
2. Miasto Goethego i Schillera – Weimar.
3. Zamek Königstein, zabytki Drezna.
4. Spływ statkiem spacerowym po Łabie – Szwajcaria Saksońska.
5. Historyczne górnicze miasta w rejonie Erzgebirge (Kirchberg (Foto. 22.), Aue, Annaberg, Schlema i inne) (Foto. 23.)

Praktyki na terenie NRD były organizowane 6-cio krotnie w okresie wakacji (3 miesiące). W trakcie ćwiczeń terenowych (vide Tab.2.) bardzo życzliwym i pomocnym dla praktykantów był Rektor Bergakademie Freiberg Prof. K. Strzodka, który osobiście oprowadzał studentów po laboratoriach uczelni (Foto.24.).

Praktyki w NRD były bardzo korzystnie oceniane między innymi przez:

1. Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (Foto. 25. – pismo Podsekretarza Stanu Prof. dr hab. inż. T. Biernackiego).
2. Władze SiTG
 - w 1977 r. praktykę wizytował Sekretarz Generalny SiTG – mgr inż. K. Orzechowski (Foto. 26.),
 - pozytywnie ocenił praktyki Prezes ZG SiTG – mgr inż. J. Malara (Foto. 27.)

Oprócz w/w osób, które bezpośrednio uczestniczyły w organizowaniu praktyk należy się również podziękowanie za życzliwość okazaną idei praktyk studenckich przez ówczesne władze Uczelni (Rektora Prof. dr hab. inż. H. Filcka, Prorektora Doc. dr hab. inż. A. Długosza, Dziekana Wydziału Górniczego – Prof. dr hab. inż. T. Ryncarza, Dyr. IPBK Prof. dr hab. inż. Z. Strzeleckiego). Ministrowi MGİE – mgr inż. J. Kulpińskiemu za wyrażenie stosownej zgody, pracownikom „Kopexu” – Kierownikom budowy Burkersdorf – mgr inż. J. Dydejczyk, mgr inż. Z. Zajac, mgr inż. J. Raszka (Foto. 28.), ekonomista mgr J. Olszok, Pani H. Lipowczan – pracownica „Kopexu”, która skutecznie zwalczała biurokrację, dotyczącą „konieczności” posiadania „n” różnorodnych zgód i zaświadczeń na wyjazd studentów na praktyki do NRD. Na

szczególne wyróżnienie zasługuje również górnik przodowy-strzałowy A. Śnieżko – repatriant z Litwy – pracownik oddelegowany do Burkersdorfu z PRG Wałbrzych, który codziennie przed rozpoczęciem I zmiany ustalał ze mną zakres prac poszczególnych studentów (Foto. 29.). Ponadto po „szybkie” tłumaczył chętnym studentom tajniki sztuki robót strzałowych.

Kompleksowe zawodowo-językowe praktyki organizowane przez Studenckie Koło SiTG AGH i „Kopex” Katowice, MiGE Katowice na terenie budów Markersbach, Burkersdorf – Eibenstock NRD (1975 – 1980) były udanym eksperymentem edukacyjno-wychowawczym. Studenci pracowali na wszystkich dostępnych stanowiskach pracy w/w budowach osiągając często bardzo dobre wyniki. Bardzo istotnym elementem praktyk było również szybkie zintegrowanie studentów ze stałą załogą budów. Obydwie „wysoko umawiające” się strony miały w tym dobrze pojęty interes.

- Kierownictwo budów „Kopexu” na terenie NRD miało szansę dać urlop w okresie wakacji szkolnych większej grupie swoich górników.

- Studenckie Koło SiTG AGH reprezentowane przez Kierownika praktyki (szczególnie początkowo) musiało wykazać przydatność studentów jako pełnowartościowych zastępców górników.

Z przyjemnością mogę stwierdzić, że obydwie strony zaakceptowały poczynione ustalenia i były zadowolone z realizacji w/w eksperymentu. Stanowisko to podzieliły również „czynniki” z zewnątrz (vide Foto. 14, 15.).

Były jednak (nieliczne) wyjątki:

- jeden ze studentów (po III-cim roku studiów) stypendysta PRG Wałbrzych na wydane mu polecenie przez bardzo doświadczonego przodowego tegoż PRG, zareagował kuriozalnie: „Jak będę dyrektorem PRG Wałbrzych to Pana wyleję z pracy!!!”. Po mojej z nim „wychowawczej” rozmowie student „przyszły” dyrektor – przeprosił swojego przodowego.
- dwóch innych studentów po „nadużyciu środków rozweselających” w środku nocy przy pomocy bębnow i perkusji zorganizowali „prywatne” juwenalia na terenie osiedla pracowniczego. Ocena ich zachowania była negatywna – zostali odesłani do kraju.

Bardzo interesujące było każdorazowe rozpoczęcie praktyki, które polegało między innymi na „wstępnym obwąchiwaniu” studentów przez przodowych i sztygarów mające na celu „wyłowienie” najbardziej „pojętnych” studentów. Najlepszym

ekspertem w tej „konkurencji” okazał się przodowy (b. sztygar z PRG Wałbrzych), który uzyskał moje i kierownika budowy zgodę na tworzenie każdorazowo swojej brygady do kucia torów tylko z grona studentów.

Wybrane przykłady stanowisk pracy studentów – praktykantów zostały uwiecznione przez studenta – fotografa na fotografiach (vide Foto. 14, 15, 16.), gdzie studenci byli zatrudnieni między innymi przy przeglądach i naprawach maszyn oraz ich obsłudze (oczywiście pod ścisłym nadzorem górników). Warunki pracy (nie tylko dla studentów) były niekiedy bardzo trudne np. latem 1977 r. do sztolni wdarła się woda, która bardzo utrudniła pracę w przodku (vide Foto. 16.). Oprócz codziennej pracy w przodkach (na zmiany), studentów zapoznawano z najnowszymi ówczesnie realizowanymi przez „Kopex” na terenie NRD obiektami (budowa elektrowni szczytowo-pompowej „Markersbach” – 1040 MW, sztolni wodnej Burkersdorf – Eibenstock – 11,5 km długości) i odpowiednio roli tych obiektów dla gospodarki NRD (elektrownia) i zaopatrzenie w wodę ludności rejonu Karl – Marks – Stadt (obecnie Chemnitz). Ponadto każdorazowo kierownicy budów informowali na wykładach o swojej pracy z lat poprzednich.

- Minister mgr inż. F. Wszolek referował pracę w MGİE, Dąbrowskim Zjednoczeniu PW, Klubie Sportowym „Zagłębie” Sosnowiec.
- Naczelný Dyrektor mgr inż. Z. Zajac – o polskim górnictwie węgla brunatnego.
- Dyrektor mgr inż. J. Raszka – o eksploatacji węgla kamiennego z wykorzystaniem podsadzki hydraulicznej.
- Dyrektor mgr inż. J. Dydejczyk – o eksploatacji węgla w bardzo trudnych warunkach rejonu wałbrzyskiego, ze szczególnym uwzględnieniem wyrzutów skał i gazów (CO₂).

Kolejnym etapem integracji z załogą był udział studentów w budowie bardzo funkcjonalnych pawilonów mieszkalnych (szczególnie w 1975 r.) dla górników, ich wyposażenia oraz opracowaniu regulaminu i konkursu czystości w pokojach. Komisja składała się ze studentek (vide Foto. 20.) i przedstawiciela załogi. Największe jednak zainteresowanie wśród załogi i rodzin, które ich odwiedzały (w tym dość liczna grupa urodziwych córek górników) wzbudziły „mini juwenalia” – różnego rodzaju konkursy i zawody sportowe. Dla przykładu w roku 1977 rozegrano zawody w:

- siatkówce i badmintonie (na boisku wybudowanym przez studentów),

- kuciu torów (wbijanie szyniaków do podkładów na czas), przeciąganiu liny (vide Foto. 19.)
- biegu w workach,
- wychodzeniu na gładki drewniany słup.

Wszyscy zawodnicy (zarówno górnicy jak i studenci) pilnie trenowali przed zawodami. Szczyt poświęcenia wykazali górnicy – w spinaniu na słup, którzy rywalizowali nawet między sobą. Otóż w głębokiej tajemnicy jedni przed drugimi intensywnie trenowali nocą. Trening był skuteczny – górnicy zajęli pierwsze 3 miejsca. Ponadto wygrali bieg w workach i przeciąganie liny (vide Foto. 19.). Pozostałe 3 konkurencje wygrali studenci, którzy byli szczególnie dumni z wygrania z górnikami - zawodowcami „kucia torów”. W wyniku zaistniałej sytuacji – remis 3:3, zaistniała potrzeba rozegrania dodatkowej konkurencji. Za zgodą obydwu stron wybrano „judo”. Studenci byli pewni zwycięstwa. Ich reprezentant twierdził, że jako „judoka” ma pas odpowiedniego koloru. Pojedynek, co tylko się rozpoczął, a rosły reprezentant górników (prywatnie syn powszechnie szanowanego na budowie przodowego-strzałowego Pana A. Śnieżki) „łomotnął” studentem o podłogę i było po zawodach. Senior Śnieżko dumny ze zwycięstwa syna, rzekł donośnym głosem: „Przecież Cię uczyłem żebyś nie bił słabszych”. Tato otrzymał gromkie brawa licznie zgromadzonej publiczności. Jury zawodów, którego byłem przewodniczącym, ogłosiło ostateczny wynik zawodów 4:3 dla górników PRG Wałbrzych. Po ogłoszeniu werdyktu Tato Śnieżko „zafundował” wszystkim zawodnikom i członkom „Jury” po butelce smakowitego produktu browaru „Radeberger”. Wręczenie nagród dla zwycięskich zawodników połączono z koncertem – dyskoteką (vide Foto. 18.) oraz dalszą degustacją „Radebergera” (tym razem na koszt budowy). Szampańska zabawa trwała do wczesnych godzin niedzielnego poranka. Tego rodzaju imprezy były organizowane przez Studenckie Koło SiTG AGH corocznie w trakcie trwania praktyk w latach 1975 ÷ 1980.

Uzupełnieniem procesu edukacji studentów – praktykantów na terenie budów „Kopexu” w NRD były ćwiczenia terenowe (vide Tab. 2) i wyjazdy poznawcze. Bardzo intensywne obowiązkowe zajęcia z j. niemieckiego były niemniej istotne. Oprócz samych studentów, zainteresowanie tą formą edukacji wykazywał również „Kopex”, licząc na studentów – praktykantów jako przyszłych kompleksowo przygotowanych pracowników na swoich zagranicznych budowach.

Kierownikami praktyk byli:

- dr inż. B. Barchański – 1975, 1976, 1977, 1979,
- mgr inż. M. Mrugała – 1978,
- mgr inż. P. Czaja - 1980

Lektorami j. niemieckiego byli:

- mgr T. Sapalski – 1975 ÷ 1976,
- dr S. Głowacki – 1977 – 1980,
- prof. W. Żabicki – 1979

Łącznie w praktykach Studenckiego Koła SiTG AGH na terenie budów „Kopexu” w NRD wzięło udział w latach 1975-1980 około 150 studentów.

2.3.2. Działalność Koła w latach 1976 – 1978.

Bardzo pozytywna ocena pracy Studenckiego Koła SiTG AGH przez władze Uczelni, ZO i ZG SiTG przyczyniła się również do uhonorowania Prezesa Koła. Na wniosek Rektora AGH Prof. H. Filcka zostałem członkiem polskiej delegacji na Światowy Kongres Górniczy w Düsseldorfie (Foto. 30.). Mój udział w Kongresie był brzemienny w skutkach. Mieszkając w pokoju hotelowym z Rektorem Prof. H. Filckiem miałem okazję przedyskutować wiele zagadnień związanych z dalszym rozwojem Studenckiego Koła SiTG AGH. Wykorzystując pobyt na Kongresie w Düsseldorfie szefa grupy japońskiej Prof. U. Yamaguci – współpracownika śp. Prof. B. Krupińskiego w Światowym Komitecie Kongresów Górniczych– pracownika Uniwersytetu w Tokyo, nawiązaliśmy z nim kontakt, którego efektem było rozpoczęcie starań o zorganizowanie bezdewizowej wymiany polskich i japońskich studentów. Prof. U. Yamaguci okazał się wiarygodnym partnerem i w połowie 1977 r. została podpisana umowa AGH Kraków – Uniwersytet Tokyo o zorganizowaniu w 1978 r. bezdewizowej wymianie grup studentów i pracowników z Polski i Japonii. Realizację w/w wymiany Rektor Prof. H. Filcek powierzył Studenckiemu Kołu SiTG AGH. Sztab techniczno-organizacyjny w składzie Szef – dr inż. B. Barchański, mgr inż. P. Czaja, mgr inż. T. Pindór wspierany radą Szefa naukowego Prof. S. Takuskiego rozpoczął przygotowania do przyjęcia Japończyków w Polsce i wyjazdu grupy polskiej do Japonii. Radą i pomocą wspierali nas również Doc. dr hab. inż. R. Stecko, Dyr. OUG Kraków – mgr inż. S. Malik.

Pobyt grupy japońskiej w Polsce.

Pierwsze i jedyne tego typu gigantyczne przedsięwzięcie w stosunkach polsko-japońskich (i nie tylko) wymagało zaangażowania wielu sił i środków. W tym miejscu przypomnę najważniejsze Instytucje, które przyczyniły się do zrealizowania tego nietypowego przedsięwzięcia. Ze strony władz Uczelni bardzo istotnego wsparcia

udzielił nam Rektor Prof. H. Filcek, którego wspierali Prorektor Prof. J. Waclawik i Dziekan Wydziału Górniczego Prof. J. Roszkowski. Potężnym sponsorem pobytu grupy japońskiej w Polsce był Minister Górnictwa mgr inż. W. Lejczak oraz wielu potentatów przemysłowych (KGHM Lubin, ZKSCh Kraków, FMW „Glinik”, Dąbrowskie, Rybnickie i Bytomskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego (vide Foto.39.), oraz ZO i ZG SiTG. Grupa japońska w liczbie 20 osób (studentów, przedstawicieli uczelni i przemysłu) przyleciała do Warszawy 2.07.1978 r. Bardzo bogaty program miesięcznego pobytu grupy japońskiej przygotowany w porozumieniu z ambasadą japońską w Warszawie, przedstawiono w Tab. 3.

Tabela 3.

Ramowy program pobytu grupy japońskiej w Polsce (2.07.÷30.07.1978 r.)

1. Warszawa – zwiedzanie najważniejszych zabytków Starego Miasta.
2. Górnictwo siarki rejonu Tarnobrzega. Zabytki Kazimierza/ n. Wisłą i Sandomierza.
3. Fabryka Maszyn i Urządzeń Górniczych w Gliniku.
4. Spotkania i wykłady na terenie AGH – Kraków, dla studentów, pracowników naukowych i przedstawicieli przemysłu.
5. Kopalnia Soli „Wieliczka”.
6. Zabytki Krakowa (Wawel, Kolegium Maius, Kościół Mariacki)
7. Zwiedzanie byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau (1940-1945).
8. Spływ Dunajcem i ognisko integracyjne w Jaworkach koło Szczawnicy.
9. Wizyta w Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach.
10. Wizyta w Zjednoczeniu Budownictwa Górniczego w Katowicach, głębinie szybów przez PBSz Bytom w ROW Rybnik, problematyka zagrożeń CH₄ w ROW.
11. Seminarium na temat górnictwa węgla kamiennego w Polsce – Ośrodek PBSz Bytom w Woszczycach.
12. Spotkanie z Ministrem Górnictwa mgr inż. W. Lejczakiem i Prezesem ZG SiTG – mgr inż. J. Malarą.
13. Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego w Bytomiu, wizyta w „Kopexie” – Katowice.
14. Problematyka wyrzutów skał i gazów w kopalniach Zagłębia Wałbrzyskiego.
15. Górnictwo rud miedzi – LGOM.

16. Problematyka górnictwa węgla brunatnego.
17. Wyprawa nad polskie morze. Zwiedzanie Gdańska.
18. Powrót do Warszawy i odlot do Tokio.

Pobyt grupy studentów AGH w Pradze (23 – 25.07.1978).

Równolegle w trakcie pobytu grupy japońskiej w Polsce, Studenckie Koło SiTG AGH zorganizowało na zaproszenie przyjaciela AGH – b. V-ce Premiera i b. Prezesa ZG SiTG i Ambasadora PRL w Czechosłowacji – mgr inż. J. Mitręgi, 3 - dniowy pobyt w Pradze. Celem pobytu było umożliwienie 30 osobowej grupie studentów zwiedzenie budowy metra w Pradze oraz delektowanie się pięknem Złotej Pragi. Kierownictwo grupy – Szef Dr inż. B. Barchański oraz Prof. Z. Żabicki i Dr inż. Z. Duda, zostało zaproszone przez Pana Ambasadora mgr inż. J. Mitręgę do złożenia wizyty w Ambasadzie PRL w Pradze. Wizyta przewidziana na 1 godzinę skończyła się po 8 godzinach. W trakcie wielowątkowej dyskusji Pan Premier J. Mitręga interesował się między innymi losem Studenckiego Koła SiTG AGH, które zostało założone za czasów Jego Prezesury w ZG SiTG. Był bardzo zadowolony z praktyk zawodowo-językowych w NRD i realizowanej w tym czasie wymiany polsko – japońskiej. Spotkanie w Ambasadzie przebiegło w szampańskiej atmosferze.

Pobyt grupy polskiej w Japonii i ZSRR (sierpień – wrzesień 1978 r.)

Planując pobyt grupy polskiej w Japonii sztab wyprawy (dr inż. B. Barchański, mgr inż. P. Czaja, mgr inż. T. Pindór) uznał, że byłoby grzechem nie zagospodarowanie czasu w drodze powrotnej na zwiedzenie ZSRR. Przy gwarancji ze strony Dyrektora BPiT „Almatur” w Warszawie mgr inż. J. Cisowskiego (vide Foto. 97.) o pomocy logistycznej i finansowej (zgoda na wykupienie rubli na książeczkę walutową) przystąpiono do realizacji kompleksowej wyprawy Japonia – ZSRR.

W kilka dni po odlocie Japończyków do Tokio 7.08.1978 r. 20 osobowa grupa zorganizowana przez Studenckie Koło SiTG AGH (najlepsi studenci, pracownicy naukowcy, przedstawiciele przemysłu) wyruszyła do Warszawy autobusem AGH.

Tabela 4.

Ramowy program pobytu grupy polskiej w Japonii (7.08.÷9.09.1978 r.)

1. Warszawa – Moskwa – Chabarowsk (samolot), - Chabarowsk – Nachodka (pociąg sypialny) – Nachodka – Jokohama – (statek) – 3 dni.
2. Tokio – Centrum Olimpijskie w Tokio, wizyta, wykłady i spotkania na terenie Uniwersytetu w Tokyo dla studentów i pracowników naukowych.
3. Wizyta w polskiej ambasadzie w Tokio.

4. Zwiedzanie najważniejszych zabytków Tokio.
5. Zwiedzanie byłej stolicy Japonii Kyoto.
6. Zwiedzanie kopalni cynku i ołowiu.
7. Przejazd pociągiem Hikari (260 km/h)
8. Zwiedzanie najdłuższego (w budowie) w świecie podmorskiego tunelu kolejowego „Seikan” Honsiu – Hokkaido.
9. Zwiedzanie podmorskiej kopalni węgla kamiennego – „Mike-Mine”.
10. Wizyta w Hiroszynie – miejsce pierwszego wybuchu bomby atomowej.
11. Wizyta w kilku wyższych uczelniach Japonii.
12. Wizyta w siedzibie japońskiego stowarzyszenia techników górnictwa.

Minimalizacja kosztów związanych z podróżą do Japonii zmusiła organizatorów do wyboru najtańszych środków komunikacji, a mianowicie – Warszawa – Moskwa – Chabarowsk (samolot „Aeroflotu” b. tani) – pociąg sypialny Chabarowsk – Nachodka, radziecki statek „Bajkał” – Nachodka - Yokohama. Po bardzo męczącym ostatnim etapie podróży statkiem „Bajkał” (Foto. 31.) (choroba morska) oczekujący nas w porcie Nachodka Japończycy zajęli się nami bardzo serdecznie. Zakwaterowano nas w byłym Miasteczku Olimpijskim w Tokio, w którym przeżyliśmy trzęsienie ziemi (ok. 3,5÷4 stopni w skali Richtera). Pobyt w Tokio rozpoczął się oficjalnymi spotkaniami na terenie Uniwersytetu of Tokyo. Zostaliśmy również przyjęci przez ówczesnego Ambasadora PRL w Japonii Prof. Z. Rurarza. Program naszego pobytu w Japonii (vide Tab.4) został przygotowany i zrealizowany perfekcyjnie. Było jednak kilka „drobnych” mankamentów:

- pogoda iście tropikalna – w środkach transportu klimatyzacja, na zewnątrz powyżej 30° C w cieniu + wilgotność. Ofiarą tej temperatury „padł” między innymi Prezes ZO SiTG – Dyr. Mgr inż. S. Malik. Każdą przerwę wykorzystywano na odpoczynek i dyskusję (Foto. 32.)
- kuchnia japońska – problem pałeczek oraz owoców morza – tutaj największe „straty” poniósł mgr inż. P. Czaja (Foto. 33.).

Po terenie Japonii przemieszczaliśmy się autobusami, ekspresowymi pociągami „Hikari” i samolotami. Nasza grupa była zauroczona gościnnością Japończyków i nie tylko – pilotowały nas śliczne Japonki (Foto. 34.), ich zabytkami kultury oraz techniką na najwyższym światowym poziomie. Oprócz „klasycznych” zakładów przemysłowych mieliśmy okazję zapoznać się z:

- budową najdłuższego w świecie (dł. 54 km., w tym 24 km pod dnem morza) podmorskiego tunelu „Seikan” pomiędzy wyspami Honsiu i Hokkaido (Foto. 35).
- skocznią w Sapporo, gdzie W. Fortuna zdobył złoty medal olimpijski (11.02.1972)
- eksploatacja węgla kamiennego pod dnem morskim (Foto. 36.)

Szczególne wrażenie wywarła na Japończykach i Polakach nasza wizyta w Hiroszynie, gdzie w centrum wybuchu bomby atomowej spotkały się Dwie Ofiary II Wojny Światowej.

- Prof. S. Takuski – więzień byłych niemieckich obozów koncentracyjnych Auschwitz i Mauthausen – Gusen (Austria),

- ofiara wybuchu pierwszej (6.08.1945) w historii bomby atomowej w Hiroszynie (NN) – (Foto. 37.)

Pobyt grupy polskiej w ZSRR.

Po opuszczeniu statkiem „Bajkał” Japonii grupa polska udała się do ZSRR, aby zrealizować program pobytu przewidzianego na 2 tygodnie (Tab.5.)

Tabela 5.

Ramowy program pobytu grupy polskiej w ZSRR (10.09.-24.09.1978)

1. Jokohama – Nachodka - (statek)
2. Nachodka – Chabarowsk – (pociąg)
3. Chabarowsk – Irkuck – (samolot)
4. Irkuck – Listwianka nad Bajkałem – (autobus)
5. Zwiedzanie promem Bajkału.
6. Wizyta w Akademii Górniczej w Irkucku. Spotkanie z Rektorem i Senatem Uczelni. Zwiedzanie wspaniałego muzeum mineralogicznego.
7. Zwiedzanie najważniejszych zabytków Irkucka.
8. Zwiedzanie Taszkientu – Samarkandy – Buchary.
9. Zwiedzanie Tbilisi.
10. Zwiedzanie kopalni głębinowej rud manganu w Cziaturze (Gruzja). Spotkanie towarzyskie z kadrą kopalni i ich rodzinami.
11. Zwiedzanie najważniejszych zabytków Moskwy (Kreml, Uniwersytet Łomonosowa, metro).
12. Powrót do Polski.

W Irkucku nastąpiło spotkanie z podgrupą, która pod kierunkiem dr inż. A. Hebdy przyleciała z Krakowa. Od tego dnia po terenie ZSRR przemieszczała się grupa 30 osobowa. Pobyt na terenie ZSRR był z wielu względów frapujący. Przejazd autobusem do miejscowości o nazwie Listwianka nad Bajkałem w okresie złotej syberyjskiej jesieni pośród mieniącymi się cudownymi kolorami lasów, był wspaniałym przeżyciem. Kilkudniowy pobyt nad Bajkałem uświadomił, głównie studentom, że losy Polaków na Syberii to nie tylko szlak naznaczony ich krwią, ale również losy ludzi, którzy wnieśli niebagatelny wkład w rozwój naukowy, cywilizacyjny i gospodarczy Syberii. Polscy naukowcy to badacze syberyjskiej przyrody szczególnie Bajkału – największego zbiornika słodkiej wody w świecie. W tym miejscu należy wspomnieć Jana Czerskiego, geologa, Aleksandra Czekanowskiego, przyrodnika i geologa czy Benedykta Dybowskiego znakomitego przyrodnika, badacza fauny Bajkału. Polacy to również pionierzy Syberii, jeśli chodzi o jej rozwój. To oni zakładali pierwsze uczelnie, zajmowali się szkolnictwem, kulturą i handlem.

Kolejny etap naszej podróży to Taszkient, Samarkanda, Buchar (klejnoty architektury islamu, pierwsze w świecie obserwatorium astronomiczne – 1428 r.).

W ogromnej konfidencji miejscowy pilot potwierdził nam, że na tych terenach formowała się armia polska (1941 – 1942) pod dowództwem gen. W. Andersa, złożona z więźniów i ofiar stalinizmu zesłanych z terenów II RP zajętych przez Stalina po 17.09.1939 r.

Przedostatni etap naszej podróży to urokliwa Gruzja ze stolicą Tbilisi. Ewenementem geologiczno-górnictwem była wizyta w podziemnej kopalni rud manganu „Cziatura”. Kopalnia ta miała swój wątek polski – właścicielem na przełomie XIX i XX w. był Polak. Syn właściciela zakochany w byłej pięknej żonie S. Przybyszewskiego, (znanego w Europie poety skandalisty) Dagny, popełnił samobójstwo po odmowie ojca na ślub.

Zakończenie naszej wyprawy miało miejsce w Moskwie, gdzie zwiedziliśmy między innymi Kreml, Uniwersytet Łomonosowa, metro z dworcami urządzone w stylu łańcuch bizantyjskim. Do Krakowa dotarliśmy zmęczeni ale pełni niezapomnianych wrażeń.

Po krótkim odpoczynku, wysłaniu pism dziękczynnych do wszystkich Dobrodziejów i Sponsorów wyprawy na „kraniec świata”, studenci i młodzi pracownicy naukowcy, przystąpili do sporządzenia bogatej wystawy fotograficznej, która była swoistym dowodem realizacji marzeń wielu ludzi. Piękne stelaże na fotogramy sprezentował Studenckiemu Kołu SiTG AGH mgr inż. Z. Słowiński – Dyrektor ZG „Rudna”.

Uroczyste otwarcie wystawy miało miejsce na terenie AGH z okazji patronalnego święta górników – Św. Barbary w grudniu 1978 r. Wystawę zlokalizowaną na krużgankach paw. A-0 otwierali Rektor – Prof. dr hab. inż. R. Ney i Prezes ZG SiTG mgr inż. J. Malara. Do grona otwierających wystawę należeli również pracownicy naukowcy AGH (Foto. 38.). Wystawę zwiedzali również przedstawiciele MG (Foto. 39.). Wystawa cieszyła się olbrzymim zainteresowaniem. Chcąc w jakimś stopniu spłacić dług wdzięczności, postanowiliśmy aby wystawa „Japonia – ZSRR 1978” odwiedziła siedziby naszych sponsorów. Zamyśl ten udał się tylko częściowo. Wystawa po pobycie na Śląsku, została przewieziona do siedziby NOT w Warszawie. Tam zainteresowanie wystawą „przeszło nasze oczekiwanie”, część japońskich fotogramów została skradziona przez nieznanych sprawców. Był to niestety ostatni etap (z wielu zaplanowanych) trasy wystawy.

Obok wyżej wymienionej wystawy Studenckie Koło SiTG AGH partycypowało również w organizacji XX jubileuszowej Studenckiej Sesji Naukowej Górników AGH. Wręczenia nagród laureatom Sesji dokonał Prezes ZG SiTG mgr inż. J. Malara w towarzystwie Prorektora AGH Prof. A. Długosza (drugi z lewej) i Prezesa Studenckiego Koła SiTG AGH dr inż. B. Barchańskiego (pierwszy z lewej) (Foto.40.) Organizacji „Japońskiej” wystawy towarzyszyły uroczystości związane z 5-leciem istnienia Studenckiego Koła SiTG AGH. W trakcie jednego ze spotkań Koło zostało zaszczycone obecnością Sekretarza Generalnego ZG SiTG – mgr inż. K. Orzechowskiego (pierwszy z prawej) i Prezesa ZO SiTG w Krakowie – Dyr. mgr inż. S. Malika (Foto. 41.).

Ocena tej niecodziennej ekspedycji do Japonii i ZSRR była bardzo korzystna, wzbudziła między innymi zainteresowanie również w gronie członków Światowego Komitetu Kongresów Górniczych. Jeden z jego członków Prof. P. Stassen z Uniwersytetu w Legie – Belgia, zwrócił się do Prof. H. Filcka (członka tegoż komitetu) o zorganizowanie bezdewizowej wymiany grup studentów belgijskich i polskich. Prof. H. Filcek temat „kupił” i zlecił Studenckiemu Kołu SiTG AGH zrealizowanie wymiany. „Trzech muszkieterów” (dr inż. B. Barchański, mgr inż. P. Czaja, mgr inż. T. Pindór) przystąpiło do pracy. Przy wsparciu władz Uczelni, przemysłu i SiTG grupa 20 osób z Belgii pod kierunkiem Prof. P. Stassena przyjechała w maju 1979 r. na 2 tygodnie do Polski. W trakcie pobytu w Polsce grupa zapoznała się z AGH, zwiedziła Wieliczkę, zabytki Krakowa, GIG w Katowicach i kopalnie ROW.

Pobyt polskich studentów w Belgii miał miejsce w 1980 r., o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części artykułu.

2.4 Rok 1980 początkiem okresu największych sukcesów Studenckiego Koła SiTG AGH.

2.4.1. Założenia dotyczące organizacji przez Studenckie Koło SiTG AGH kompleksowych zawodowo-językowych praktyk studenckich na terenie kop. „Preussag” – Ibbenbüren – RFN.

Wspomniany już wcześniej mój pobyt w 1976 r. na Światowym Kongresie Górniczym w Düsseldorfie zaowocował po wielu latach dojrzewania, ogromnym sukcesem. Otóż w trakcie przerwy w obradach Kongresu, zaproszono PT Uczestników Kongresu na całodniową wycieczkę statkiem spacerowym po Renie do legendarnego przełomu „Loreley”. W trakcie degustacji doskonałych moselskich i reńskich win zostałem zagadnięty przez dystyngowanego Pana, który okazał się być Niemcem, dyrektorem znanej w świecie górniczym głębinowej kopalni antracytu „Preussag” – Ibbenbüren. Po długiej bardzo serdecznej rozmowie mój rozmówca wyraził „zdziwienie” dlaczego wyjeżdżam ze studentami na praktyki tylko do NRD (w rozmowie opowiedziałem mu o naszych praktykach w „Kopexie” na terenie NRD). Dlaczego nie przyjedziemy do niego? Odpowiedziałem Mu, że bardzo chętnie, ale to nie jest takie proste, wymaga spełnienia wielu formalności etc. Odpowiedź Pana U. Kroppa (Dyr. „Preussagu”) była niesamowita. *„Młody człowieku, rozpocznij działania i przyjeżdżaj ze studentami do Ibbenbüren. Do rychłego zobaczenia w Ibbenbüren”*. Działania rozpocząłem prawie natychmiast po powrocie z Düsseldorfu, ale dzięki „gigantycznemu oporowi materii” trwały one ponad 4 lata. Dzięki ogromnemu wsparciu ówczesnego Prezesa ZG SiTG mgr inż. J. Malary znaleziono kompromis polegający na tym, że formalnym zapraszającym studentów będzie „Kopex”, a gospodarzem praktyk Kop. „Preussag” - Ibbenbüren. Prośbę o zorganizowanie praktyki studenckiej w RFN poparły władze Uczelni (Prorektor Prof. A. Długosz, Dziekan Wydziału Górniczego Prof. J. Zabierowski, Doc. R. Stecko). Po kilku miesiącach Ministerstwo Edukacji Narodowej wyraziło zgodę na zorganizowanie pierwszej w historii powojennej kompleksowej praktyki zawodowo – językowej na terenie RFN w trakcie wakacji w 1980 r. Z uwagi na bezprecedensowy charakter praktyki, władze Uczelni postawiły przed Studenckim Kołem SiTG bardzo surowe wymogi związane z rekrutacją na w/w praktykę. Do najważniejszych z nich należało wyłonienie 12 najlepszych studentów Pionu Górniczego, spełniających następujące wymogi:

- 3 lub wyższy rok studiów,
- bardzo dobre wyniki w nauce,
- zaliczenie praktyki w polskiej głębinowej kopalni,
- zdanie egzaminu kwalifikacyjnego z j. niemieckiego,
- uczęszczanie przez 2 semestry (2 godziny tygodniowo) na kurs języka niemieckiego z elementami terminologii górniczo-geologicznej,
- dopuszczenie do pracy pod ziemią przez lekarza medycyny pracy (bardzo ważny warunek z uwagi na głębokość Kop. „Preussag” – 1500 m).
- zaliczenie całego roku studiów przed 15.06.,
- zaangażowanie w pracy społecznej na rzecz SiTG.

Pierwsza grupa studentów rozpoczęła praktykę 15.06.1980 r. W wyniku porozumienia władz Uczelni i Prezesa ZG SiTG – mgr inż. J. Malary zostałem mianowany na kierownika praktyki, którym byłem 23 razy (do 2002 r.). Po wyjeździe do Ibbenbüren natychmiast zameldowałem się u Dyr. U. Kroppa, który po zapoznaniu się z moją koncepcją przebiegu szkoleń dał swoim służbom polecenie opracowania programu szczegółowego. Ze strony niemieckiej koordynatorem był Szef Działu Szkoleń Pan Dipl. Ing. A. Esch. Opracowany program szkoleń ujęto w tab. 6.

Tabela 6. Zakres szkoleń dla praktykantów, członków studenckiego koła SiTG AGH w trakcie kompleksowych praktyk zawodowo-językowych na terenie kop. „Preussag” – Ibbenbüren.

1. Szkolenie bhp (posługiwanie się CO filtrem, jazda taśmociągami (vide Foto. 48.) i kolejkami typu „Scharf” w oddziale szkoleniowym jak i w rejonach wydobywczych, korzystanie z systemów łączności w kopalniach.
2. Organizacja służb ratowniczych w górnictwie RFN, praktyczne szkolenie w przykopalnianej stacji ratownictwa górniczego. (Foto. 42.)
3. Struktura organizacyjna koncernu „Preussag” i kop. „Preussag”, komputerowe zarządzanie gospodarką materiałową w górnictwie.
4. Wykonywanie wyrobisk korytarzowych, komorowych, pogłębianie szybu, głębianie szybików między poziomowych i otworów wielkośrednicowych.
5. Eksploatacja cienkich pokładów antracytu w warunkach zagrożenia wyrzutami skał i gazów (CH₄) (Foto. 43.) „bez udziału” załogi.
6. Wentylacja i klimatyzacja w szczególnych zagrożeniach metanowych i termicznych. Wykorzystanie metanu w elektrowni EVA – 25 MW.
7. Problem wyrzutu skał i gazów (CH₄).

8. Pęczniejące spągi determinantą transportu taśmowego (urobku i załogi) oraz kolejkami podwieszanymi (załoga + materiały + urządzenia). (Foto. 44.)
9. Zakład przeróbki urobku – homogenizacja urobku, sortownia, ciecze ciężkie, flotacja.
10. Elektrownia – Block B (770 MW) – transfer węgla (antracytu) z zakładu przerobczego do elektrowni, proces spalania antracytu i wytwarzanie prądu, funkcjonowanie instalacji do odpylania odsiarczania i odazotowania spalin.
11. Ochrona środowiska – gospodarka odpadami ciekłymi (szlamy) i stałymi (skała płonna) z kopalni oraz odpadami z elektrowni (pyły z elektrofiltrów, REA – Gips), utylizacja wód kopalnianych, rekultywacja hałd kopalnianych i stawów osadnikowych.
12. Wytwarzanie na powierzchni suchych mieszanin do produkcji betonu i ich transport rurociągami do poszczególnych wyrobisk na dole kopalni (1200 – 1500 m). Praca węzłów betoniarskich wykorzystujących w/w mieszaniny do sporządzania ciekłego betonu.
13. Górnicze szkolnictwo zawodowe w RFN ze szczególnym uwzględnieniem procesu kształcenia górników w przykopalnianej szkole górniczej.
14. Kulturowanie tradycji górniczych w Ibbenbüren – zwiedzanie przykopalnianego muzeum historii kopalni „Preussag”.

Szkolenia odbywały się w czwartki od 16 do 18 – tej. Ponadto studenci od poniedziałku do środy uczęszczali na lektorat j. niemieckiego. Lektorami byli w kolejności – 1980 – Prof. W. Żabicki, 1981 – dr J. Głowacki, a następnie przemennie mgr A. Knothe-Kowal i mgr E. Michalec. Obydwie Panie w trakcie trwania kolejnych praktyk napisały skrypt „Teksty techniczne do nauki języka niemieckiego”. (Foto. 45.)

Wielki sponsor Studenckiego Koła SiTG AGH Asesor Górniczy Dyr. Dipl. Ing. U. Kropp dbał nie tylko o doraźne sprawy praktykantów, ale myślał i planował (jak się później okazało) na wiele lat do przodu, wykorzystując w tym celu każdą ważną sytuację. Pierwsza taka sytuacja miała miejsce już w trakcie naszej pierwszej praktyki w 1980 r.. Na terenie kopalni „Preussag” w Ibbenbüren było wtedy zatrudnionych około 250 polskich specjalistów – górników. Była to największa budowa „Kopexu” w RFN. Z uwagi na „wagę” owej budowy zarówno polityczną jak i gospodarczą, latem 1980 r. polskich górników odwiedził ówczesny V-ce Premier PRL – K. Barcikowski. Moment powitania w Ibbenbüren uwieczniono na Foto. 46. Następnego dnia odbyło się spotkanie delegacji polsko – niemieckich na „wysokim szczeblu”. Stronę polską

reprezentował V-ce Premier PRL – K. Barcikowski, a stronę niemiecką Premier rządu Nadrenii-Westfalii – J. Rau i Federalny Minister Poczty RFN – H. Becker. Dzięki „protekcji” Dyr. Dipl. Ing. U. Kroppa (gospodarza spotkania) uczestniczyłem w tym spotkaniu. Stworzono mi możliwość krótkiego zreferowania bytności studentów AGH na praktyce w Ibbenbüren. Obydwaj politycy tj. K. Barcikowski i J. Rau byli pozytywnie zaskoczeni bytnością polskich studentów w RFN. Skontaktowanie mnie jako Kierownika praktyki studenckiej z politykami tak wysokiej rangi było strategicznym sukcesem Dyr. Dipl. Ing. U. Kroppa, który kilka dni później w prywatnej rozmowie powiedział mi między innymi: „Wie Pan – być może wasi urzędnicy niższego szczebla zrozumieją, że polscy studenci mogą odbywać praktyki w Niemczech Zachodnich”. Słowa te były prorocze. W trakcie przygotowywania do kolejnego wyjazdu studentów na praktykę wiosną 1981 r. zostałem zaproszony na spotkanie z „Wysoką Komisją” do siedziby „Kopexu” w Katowicach. W trakcie rozmów „Wysoka Komisja” poinformowała mnie, że praktyka studentów z AGH w kop. „Preussag” w 1981 r. nie może dojść do skutku, ponieważ:

1. W obecnej sytuacji gospodarczej strony polskiej nie stać na finansowanie praktyki studentów z AGH w kop. „Preussag”.
2. Strona niemiecka nie zabezpieczyła mieszkań dla studentów.
3. Studenci nie otrzymali wiz niemieckich.
4. Praktyka polskich studentów jest ponoć niemile „widziana” przez polskich górników pracujących na budowie w kop. „Preussag”.

Po wysłuchaniu w/w argumentacji oświadczyłem „Wielkiej Komisji”, że są one nieprawdziwe. Poprosiłem o kolejne spotkanie, które odbyło się po pewnym czasie. Na spotkaniu tym wykazałem, że:

1. Kierownictwo budowy „Kopexu” na kop. „Preussag” w osobach Dyr. mgr inż. Z. Zając i Nadsztygar N. Bryś w dokumentacji finansowej za rok 1980 wykazało, że „Kopex” nie tylko nie finansował praktyki studenckiej lecz na niej zarobił. „Preussag” zgodnie z obowiązującą umową zapłacił za wszystkie przepracowane przez studentów dniówki. W tym miejscu należy podkreślić, że Dyr. U. Kropp miał rację. Dwaj polscy urzędnicy (Dyr. Z. Zając i Nadsztygar N. Bryś) udowodnili, że polscy studenci mogą jeździć do Niemiec na praktyki. Na szczególne wyróżnienie zasługuje w tym miejscu postawa Nadsztygara N. Brysia, który znając perfekcyjnie j. niemiecki i będąc wybitnym specjalistą – górnikiem (kierownikiem technicznym

budowy) przez kilkanaście lat całym sercem wspierał studentów (Foto. 47.) swoją wiedzą i doświadczeniem.

2. Dyr. U. Kropp powiadomił mnie, że na studentów czekają mieszkania w jednym z budynków będących własnością kopalni.
3. Na moją prośbę Dyr. U. Kropp zwrócił się do H. Beckera – ówczesnego Federalnego Ministra Poczty - RFN, który interweniował w niemieckim MSZ. Studenci wizy niemieckie otrzymali.
4. Początkowa niechęć, pewnego rodzaju zazdrość, polskich górników pracujących w kop. „Preussag” to istne „qui pro quo”. Otóż górnicy rzeczywiście protestowali w „Kopexie”: „Jak to jest – studentów jest tylko 12-tu a mają swojego doktora, a ich jest 250–ciu, a nie mają nawet pielęgniarki”. Po otrzymaniu wyjaśnienia, że kierownik praktyki to rzeczywiście doktor, ale nie medycyny tylko nauk technicznych, natychmiast wycofali swoje zastrzeżenia.

Po przeanalizowaniu moich w/w odpowiedzi „Wielka Komisja” wycofała swoje zastrzeżenia i praktyka w 1981 r. doszła do skutku.

W trakcie tej praktyki w kopalni „Preussag” w dniu 26.08.1981 r. doszło do katastrofy. W wyrobisku w pokł. 53 w pobliżu „Nordschachtu” nastąpił wyrzut węgla (ok. 750 ton) i metanu (ok. 21 000 m³). W wyniku tego wyrzutu w wyrobisku korytarzowym zostało zasypanych 9 górników. Drużyny ratownicze z uwagi na ogrom zniszczeń (wyrobisko było podsadzone pod sam strop) „szły” po martwych górnikach. Na szczęście ratownicy nie do końca mieli rację. Zdarzył się cud. Jeden polski górnik przeżył. Ośmiu górników zginęło (4 Polaków i 4 Niemców). Po tym tragicznym wypadku rozmawiałem z kierownikiem akcji ratunkowej Dipl. Ing. P. Muthem oraz ocalałym polskim górnikiem Z. Krzywdzińskim, oto ich wypowiedzi:

- Dipl. Ing. P. Muth - „W pewnym momencie akcji ratowniczej zobaczyłem przed sobą, że ktoś, czy coś się porusza – uznałem to za swoistą „fatamorganę” i uznałem, że jestem już na tyle zmęczony akcją ratunkową, że powinienem się wycofać z akcji”
- - Ocalały górnik Z. Krzywdziński – „po huku wyrzutu zapanowała ciemność i grobowa cisza – po pewnym czasie zobaczyłem przed sobą poruszającego się „czerwonego diabła” (mój komentarz – ratownicy niemieccy byli w ubraniach koloru intensywnego czerwono-pomarańczowego) – pomyślałem sobie, Krzywdziński chyba jesteś w piekle za twe grzechy”. Tym „czerwonym diabłem” był szef zespołu ratowników Dipl. Ing. P. Muth.

Cud uratowania górnik Z. Krzywdziński zawdzięcza następującym zdarzeniom. Pozostawiony w wyrobisku chodnikowym metalowy pojemnik został poderwany (uniesiony) siłą wyrzutu pyłu węglowego i metanu. Pojemnik ten ściął zawór rurociągu ze sprężonym powietrzem znajdujący się nad głową górnika. Uwolnione w ten sposób sprężone powietrze utworzyło swoisty keson bezpieczeństwa, który uratował polskiemu górnikowi życie. W światowej historii ratownictwa górniczego ten nieprawdopodobny zbieg okoliczności jest bezprecedensowy. Opisane powyżej zdarzenie komentowałem na każdej praktyce studenckiej i komentuję do dnia dzisiejszego na zajęciach ze studentami i doktorantami jako najważniejsze przykazanie dla ratowników i kadry kierowniczej.

„Nigdy nie wolno zakładać, że wszyscy poszkodowani w katastrofie zginęli – akcje ratownicze należy prowadzić do końca”

Klasycznym dowodem prawdziwości tego przykazania było uratowanie górnika Z. Krzywdzińskiego.

Z uwagi na „wąskie gardło” szybu zjazdowego (Foto. 21b) „szychty” rozpoczynały się o nietypowych porach. Z kilkunastu terminów rozpoczęcia „szychty” w uzgodnieniu z kierownictwem kopalni wybrałem takie godziny zjazdów, aby umożliwiły studentom udział w zajęciach z j. niemieckiego i czwartkowych szkoleniach. Terminy te zdaniem studentów (i moim też) były „niehumanitarne” (2⁰⁰, 3⁰⁰, 4⁰⁰, 6⁰⁰, 22⁰⁰). Osobiście doświadczyłem tych niewygód, w trakcie okresowych objazdów stanowisk pracy studentów (Foto. 48.). W tym miejscu należy podkreślić, że z uwagi na brak transportu kołowego, w kopalni „Preussag” transport załogi odbywał się za pomocą taśmociągów i kolejek podziemnych. Zbiorowe zdjęcie jednej z grup studenckich po pracy przedstawia (Foto. 49.), oraz w łaźni górniczej (Foto. 50.).

W trakcie trwania praktyk w porozumieniu z kierownictwem kopalni „Preussag” studenci pracowali również w sobotę lub niedzielę. Wypracowane w ten sposób „nadwyżki” dniówek były wykorzystywane do organizowania dwutygodniowych wypraw do wybranych krajów Europy Zachodniej. Wyprawy te były przykładem pięknego kompromisu zawieranego każdorazowo przez Studenckie Koło SiTG AGH a Zakładem Pracy w Polsce. Kompromis polegał na tym, że Zakład „X” udostępniał autokar, którym przez niego wytypowani pracownicy przyjeżdżali do Ibbenbüren po studentów praktykantów a następnie razem realizowali opracowany przeze mnie program podróży studyjnej. Koszty podróży (paliwo, noclegi na campingach etc.)

pokrywali solidarnie wszyscy uczestnicy danej podróży studyjnej. Poniżej zostaną przedstawione trzy najbardziej charakterystyczne podróże studyjne.

2.4.2 Wybrane przykłady podróży studyjnych zorganizowanych przez Studenckie Koło SiTG AGH dla studentów i przedstawicieli przemysłu górniczego do krajów Europy Zachodniej.

- I. Podróż studyjna zorganizowana przez Studenckie Koło SiTG AGH przy współpracy z Zjednoczeniem Budownictwa Górniczego w Katowicach (wrzesień 1980)

Ramowy program podróży studyjnej na trasie RFN – Belgia

1. Zakłady Budowy Maszyn w Zagłębiu Ruhry, (Fabryka kolejek podwieszanych „Scharf”, Fabryka kombajnów „Hemscheidt”, Fabryka maszyn i urządzeń górniczych „Deilmann-Haniel”, Fabryka przenośników zgrzeblowych i strugów – Westfalia – Lünen, Kopalnia doświadczalna – „Tremonia”)
2. Zagłębie węgla brunatnego – Rheinbraun odkrywki „Fortuna”, „Hambach” „Inden” rekultywacja terenów poeksploatacyjnych, centrum szkoleniowe zamek Paffendorf.
3. Zabytki kilku miast (Münster, Dortmund, Kolonia), (RFN)
4. Uniwersytet Techniczny Legie – zwiedzanie pracowni i laboratoriów uczelnianych. Spotkanie z kadrą i studentami belgijskimi.
5. Górnictwo węgla kamiennego.
6. Budowa metra w Antwerpii.
7. Zakłady chemicznej przeróbki węgla w Liege (Belgia) – (Foto. 51.)

Przebieg podróży studyjnej do Belgii został udokumentowany na wystawie, którą otworzył Prezes ZG SiTG mgr inż. J. Malara (Foto. 52.). W/w podróż studyjna była rewanżem za pobyt Belgów w Polsce w 1979 r.

- II. Podróż studyjna zorganizowana przez Studenckie Koło SiTG AGH przy współpracy PBSz Bytom do Skandynawii (1988)

RFN – Dania – Norwegia – Szwecja – RFN (sierpień 1988)

1. Fabryka sprzętu ratownictwa górniczego „Dräger” – Lubeka (RFN).
2. Kopenhaga – zwiedzanie najważniejszych zabytków miasta (w tym zamek królewski) – (Dania).
3. Zabytki Oslo (w tym pałac królewski).
4. Kopalnie rud metali kolorowych w południowej Norwegii.
5. Lodowce fiordów norweskich. (Foto. 53.)

6. Cmentarz polskich żołnierzy poległych w Narwiku (kwiecień – czerwiec 1940) – (Norwegia). (Foto. 54.)
7. Kopalnia rudy żelaza Kiruna (Foto. 55.), Fabryka maszyn górniczych i budowlanych „Alimak”- Skafteå (Foto. 56.), Fabryka maszyn górniczych Atlas – Copco – Sztokholm (Foto. 57.)
8. Najważniejsze zabytki Sztokholmu (w tym pałac królewski i siedziba Komitetu nagród Nobla).
9. Uniwersytet w Upsali – (Szwecja) (Foto. 58.).

Do szczególnych przeżyć uczestników podróży studyjnej do Skandynawii oprócz wizyt w „klasycznych” fabrykach maszyn górniczych należały między innymi takie wydarzenia jak:

- zwiedzanie zamków królewskich w Danii, Norwegii i Szwecji,
- zjazd do głębinowej kopalni rudy żelaza „Kiruna” autobusem na głębokość 780 m,
- wizyta w Uniwersytecie Upsali sławnym Andersem Celsjuszem (vide Foto. 58.),
- przekroczenie kręgu polarnego (Foto. 59.)

III. Podróż studyjna zorganizowana przez Studenckie Koło SiTG AGH przy współpracy z KWK „Murcki” na trasie RFN – Austria – Włochy – (lato 1990)

1. Fabryka taśmociągów „Tip-Top” – Monachium. Muzeum techniki – Monachium, Centrum Olimpijskie – Monachium – (RFN)
2. Wizyta w sławnych kamieniołomach Carrary (Foto. 60.), budowy tuneli kolejowych i drogowych.
3. Wizyta na audiencji generalnej u Ojca Św. Jana Pawła II w Watykanie (Foto. 61.).
4. Zwiedzanie najważniejszych zabytków w Rzymie (Foto. 62.).
5. Wizyta w miejscu bohaterskich walk polskich żołnierzy w czasie II-giej Wojny Światowej pod Monte Cassino (18.05.1944) – (Włochy) (Foto. 63 i 64.)
6. Przejazd przez widokową trasę w Alpach – Grossglockner.
7. Zwiedzanie kopalni rud żelaza „Eisenerz” (Foto. 65.).
8. Zwiedzanie bratniej uczelni Górniczej w Leoben (Foto. 66.).
9. Zwiedzanie Wiednia w tym pałacu cesarskiego w Schönbrunn, Prateru oraz pola zwycięskiej bitwy Króla Jana Sobieskiego (12.09.1683) nad Turkami pod Kahlenbergiem – Austria (Foto. 67.).

Szczególnie głębokim przeżyciem w trakcie naszej włoskiej podróży był udział w audiencji generalnej u Ojca Świętego Jana Pawła II – 21.07.1990 r. (vide Foto. 61.). Zapamiętaliśmy również miejsce opisane przez H. Sienkiewicza w „Quo vadis” (vide Foto. 62.), oraz pole zwycięskiej bitwy Króla Jana Sobieskiego pod Wiedniem (vide Foto. 67.)

Oprócz w/w 3 podróży studyjnych byliśmy również w Londynie wspólnie z ZO SiTG Wałbrzych (1987 r.). Bytność w Królewskim Obserwatorium Astronomicznym w Greenwich dokumentuje Foto. 68.

- w Szwajcarii

- a. wspólnie z kołem zakładowym SiTG KWK „Czeczot” w siedzibie ONZ w Genewie, gdzie gościł nas Pan Minister – mgr inż. E. Ciszak (lipiec 1989) (Foto. 69.)
- b. w Muzeum Kościuszki w Solurze (lipiec 1989) (Foto. 70.)
- c. w Muzeum Polskim w Rapperswil – (lato 1989) (Foto. 71.)

2.4.3 Przykłady ćwiczeń terenowych organizowanych przez Studenckie Koło SiTG AGH w trakcie trwania kompleksowych zawodowo-językowych praktyk studenckich w kop. „Preussag” na terenie RFN.

Oprócz przedstawionego już powyżej programu funkcjonowania kompleksowych studenckich praktyk zawodowo – językowych Dyr. Dipl. Ing. U. Kropp sponsorował studentom kilkudniowe wyjazdy (vide Tab. 7). Transport w większości wyjazdów zabezpieczał „Kopex”

Tabela 7. Ćwiczenia terenowe (1 – 2,5 dnia) organizowane dla praktykantów Studenckiego Koła SiTG AGH w trakcie odbywania praktyki w RFN od roku 1980.

1. Coroczne wyjazdy (piątek, sobota, niedziela) do Zagłębia Węgla Brunatnego „Rheinbraun” (rejon Kolonii i Aachen) Centrum Informacyjno Szkoleniowe (Foto. 72.), – kopalnie węgla brunatnego (Foto. 73.) magazyn części zamiennych (Foto. 74.), elektrownie, brykietownie, rekultywacja.
2. Kilkakrotne wyjazdy do Monachium (fabryka taśmociągu „Tip-Top”, Niemieckie Muzeum Techniki, Centrum Olimpijskie, Muzea Malarstwa – Alte i Neue Pinakothek, historyczna pijalnia piwa, były niemiecki obóz koncentracyjny Dachau koło Monachium.
3. Wyjazdy jednodniowe o charakterze:
 - a. technicznym (kilka zakładów w trakcie trwania każdej praktyki). Zagłębie Ruhry: „Atlas-Copco”, „Deilmann-Heniel” (Foto. 75.), „Hausher”,

„Hemscheidt”, „Klöckner-Becorit”, „Prosper-Haniel” (Foto. 76.), „Demag” (Foto. 76a.), głębinie szybów: Kopalnia „Radbod” (Foto. 77a.), Kop. „Götelborn” (Foto. 77b.). Kop. „Sophia-Jacoba” (Foto. 77c.), Stacja Ratownictwa Górniczego - „Tremonia”, „Turmag”, „Tamrock”, „Wirth-Erkelenz”, Westfalia – Lünen.

b. ogólnotechnicznym: Muzeum Górnictwa w Bochum, składowisko odpadów niebezpiecznych w Kopalni „Herfa-Neurode” (Foto. 78 i 79.), elektrownia atomowa „Lingen” tymczasowe składowisko odpadów jądrowych „Ahaus”, obserwatorium astronomiczne Bochum, Fabryka taśmociągów „Phenix-Hamburg”. Kolej magnetyczna - jednoszynowa w Detmold, Zakłady wydobywania gipsu „Knauf”. Stocznia rzeczna „Papenberg”, fabryka sprzętu ratowniczego „Dräger”, Port w Hamburgu, Elektrownia szczytowo-pompowa RWE – Vianden (Foto. 80.)

c. historyczne:

- były niemieckie obozy koncentracyjne – Dachau; Bergen - Belsen

miejsca historyczne:

- pola bitwy Rzymianie – Germanie w lesie Teutoburskim (9 r.p.n. Chrystusa) - Muzea – obozowiska rzymskie Xanten, Haltern.

d. politycznym:

- wizyty w Bundestagu w Bonn - (Foto. 81 i 82..)
- wizyta w Ambasadzie RPA – Bonn – (Foto. 83.)
- wizyty w polskiej ambasadzie w Kolonii – (Foto. 84.)

Ze względów zdrowotnych Pan inż. W. Heuser zrezygnował z organizacji pobytu studentów praktykantów u osób prywatnych w rejonie Kerpen-Balkhausen. Rolę tę od 1994 przejęła Pani I. Hack, która do dnia dzisiejszego tj. lipca 2012 r. organizuje coroczne pobyty studentów – praktykantów u mieszkańców Hattingen i Sprockhövel w Zagłębiu Ruhry.

2.4.4 Próba oceny kompleksowych praktyk zawodowo- językowych na terenie RFN organizowanych przez Studenckie Koło SiTG AGH.

Rozpoczęcie w 1980 r. przez studentów z AGH Kraków, kompleksowych zawodowo-językowych praktyk na terenie RFN i ich kontynuowanie szczególnie do 1989 r. było ewenementem ponieważ:

1. Nastąpił pewien przełom od strony politycznej, stosowne władze wyraziły zgodę na zorganizowanie na terenie RFN praktyki dla polskich studentów. Praktyki te były organizowane nawet w trakcie trwania stanu wojennego. W owych czasach wywoływało to zdziwienie i zarazem zainteresowanie polityków i działaczy gospodarczych obydwu stron tj. Polski i RFN.

Dla przykładu można wymienić:

- kilkukrotne spotkania praktykantów z v-ce Prezydentem Bundestagu H. Beckerem (vide Foto. 81 i 82.), połączone ze zwiedzaniem Bundestagu w Bonn.
- list gratulacyjny Ministra Riesenhubera (Foto. 85.),
- wizyty studentów w Ambasadzie PRL i RP w Kolonii (Foto. 86.),
- udział kierownika praktyki w spotkaniu na terenie kop. „Preussag” – Ibbenbüren zorganizowanym przez stronę niemiecką i polską z okazji wspólnego pobytu na kopalni:
- Premiera Nadrenii – Westfalii - Pana J.Rau
- i Pana V-ce Premiera PRL K. Barcikowskiego

Coroczne spotkania kierownictwa kopalni z Dyr. U. Kroppem ze studentami (Foto. 87.)

- spotkania studentów z przedstawicielami życia gospodarczego RFN (np. Naczelny Dyrektor Koncernu „Rheinbraun” – Dr M. Häunig, Naczelny Dyrektor Koncernu „Preussag” Dr I. Sasmansshausen), kierownictwami wielu firm niemieckich i innych krajów.
- Odznaczenie Sponsora polskich praktykantów – Dyrektora Kopalni – Dipl. Ing. Ulricha Kroppa – przez władze polskie „Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP” (1994 r.), oraz czterech innych pracowników z kop. „Preussag” (Foto. 88.) i jednego z Koncernu „Rheinbraun” (Foto. 89.) „Medalami Edukacji Narodowej”

Organizowanie na terenie Ibbenbüren wspólnych uroczystości jubileuszowych, (5-cio, 10-cio, 15-sto, 20-sto i 25-cio lecia) praktyk studenckich z udziałem PT gospodarzy, PT przedstawicieli AGH i studentów. Jubileusz 25-cio lecia został upamiętniony piękną kamienną tablicą ufundowaną przez kop. „Preussag”. Tablica ta obecnie znajduje się przed Dziekanatem Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii AGH w

Paw. A-4. (Foto. 90.) Uroczystość ta została opisana w lokalnej prasie niemieckiej, (Foto. 90.)

2. Udostępniono polskim studentom jeden z najlepszych w świecie „poligonów doświadczalnych” górnictwa węglowego Kop. „Preussag” (Anthrazit – Ibbenbüren) to jedna z najgłębszych kopalń węgla kamiennego w świecie (1500 ÷ 1640 m). Funkcjonuje w bardzo trudnych warunkach geologiczno – górniczych (wyrzuty skał i gazów, najwyższa kategoria zagrożenia metanowego, wysoka temperatura górotworu 45° C, pęczniące spągi eliminujące transport szynowy).
3. Zaprojektowano i zrealizowano kompleksowy program edukacyjny. Oprócz praktycznej nauki zawodu na dole kopalni zagwarantowano studentom praktykantom:
 - kompleksowe szkolenia teoretyczne i praktyczne (vide tab.6)
 - dwutygodniowe podróże studyjne do wybranych krajów Europy Zachodniej,
 - krótkoterminowe wyjazdy szkoleniowe do wybranych zakładów przemysłowych na terenie RFN,
 - naukę j. niemieckiego na bezpłatnych lektoratach.
4. Umożliwiono nawiązanie bardzo serdecznych i przyjacielskich kontaktów z polskimi górnikami w miejscach pracy oraz poza miejscem pracy w Ibbenbüren:
 - na życzenie górników studenci „artyści” (gitarzyści, akordeoniści, piosenkarze itp.) uświetniali wszelkiego rodzaju uroczystości (imieniny, urodziny i inne jubileusze)
 - organizowano wspólne „wyprawy” na „schroty” samochodowe
 - niektórzy bardzo dobrze przygotowani językowo studenci wspierali niektórych słabiej przygotowanych językowo polskich sztygarów. Znane były przypadki, że zaskoczonego przez inspektorów Urzędu Górniczego polskiego sztygara zastępował „okresowo” na czas inspekcji student w „wypożyczonym” białym hełmie.
5. Kontakty „międzyludzkie” pomiędzy studentami-praktykantami a ich niemieckimi PT Gospodarzami przybierały na płaszczyźnie prywatnej różnorodne formy:

- częste spotkania z Dyr. U. Kroppem przy „dużym” kuflu piwa (každorazowo wywoływało to entuzjazm studentów) – (vide Foto. 87.)
 - coroczne spotkania przy „grillu” u Państwa A. Esch i Państwa M. Sielerów (Foto. 92.).
 - częste spotkania po niedzielnej mszy św. z rodziną Państwa G. Vorholt.
 - coroczne spotkania w rejonie Zagłębia Rury z niemieckimi rodzinami (łącznie z noclegami studentów w prywatnych mieszkaniach) organizowane do roku 1994 przez Helenę i Wolfganga Heuserów z Kerpen-Balkhausen (Foto. 93.) i od 1994 do dnia dzisiejszego tj. 2012 r. przez Inge i Jurgena Hack z Sprockhövel (Foto. 95.).
6. Organizowanie przez Studenckie Koło SiTG AGH przy pomocy „Kopexu” Katowice dorocznych podróży studyjnych dla kadry inżynieryjno-technicznej kop. „Preussag” do wybranych czołowych zakładów górniczych w Polsce oraz AGH w Krakowie. Ponadto Koło organizowało lub współorganizowało (do dnia dzisiejszego) dla PT Przedstawicieli kop. „Preussag”, PT Przedstawicieli rodzin niemieckich z rejonu Kolonii (Kerpen-Balkhausen) – do roku 1994 oraz od 1994 z rejonu Sprockhövel – Hattingen do dnia dzisiejszego, pobytów w AGH Kraków z okazji święta patronalnego – św. Barbary – w grudniu każdego roku.

Analizując działalność Studenckiego Koła SiTG AGH oprócz wyżej wymienionej należy przypomnieć między innymi:

1. Organizację praktyk zawodowych dla studentów anglojęzycznych na budowach „Kopexu” na Węgrzech – Oroszlany – Tatabánya – 1981 ÷ 1983 – Kierownik praktyk dr inż. P. Czaja, każdorazowo po 12 studentów.
2. Organizację tematycznych wystaw i współorganizację studenckich sesji naukowych z okazji Dnia Górnika. Imprezy te były odwiedzane przez prominentnych gości np. – Prezesa ZG SiTG - mgr inż. J. Mitręgę (vide Foto.5.) długoletniego Prezesa ZG SiTG mgr inż. J. Malarę, Rektora TU Berlin – Prof. F. Wilke i Dziekana Wydziału Górniczego TU Berlin – Prof. H. Eichmayera (Foto. 96.). Oprócz okolicznościowych odwiedzin w w/w w imprezach w których w organizację włączali się (i czynią to do dnia

dzisiejszego) najbardziej czynni są - obecny Prezes ZG SiTG Prof. W. Blaschke i Honorowy Prezes ZO SiTG Kraków mgr inż. S. Malik.

3. Organizację klasycznych „Karczm Piwnych”, po pewnym czasie „Spotkań Gwarków” (z uwagi na udział przedstawicieli płci pięknej). W spotkaniach tych bardzo chętnie uczestniczyli (oczywiście studenci), pracownicy naukowci AGH np. Rektor Prof. H. Filcek (Foto. 97.) i Goście zagraniczni np. – 1995 – Dr Ing. R. Nemitz – Prezes GDMB – Dyr. Naczelny Thyssen – Schachtbau – Múnlheim (RFN), Kanclerz Konsulatu Generalnego RFN w Krakowie R. Hemersdorf, Attasche ds. Kultury Konsulatu Generalnego RFN w Krakowie Pani A. Engler. (Foto. 98.) Przedstawiciele Konsulatu USA w Krakowie (Foto. 98.), Konsulowie Generalni Austrii w Krakowie – Dr E. Brix i Dr E. Lengle, Przedstawiciele Bergakademie Freiberg – Prorektor Prof. SiTz, Dziekan Prof. H. Walde, Dr K. H. Eulenberger, Przedstawiciele Studentenwerk – Dr R. Schmidt – Róhr, J. Golwitzer, Dyr. Kopalni Soli – Dr S. Bohnenberger – Heilbrunn – RFN, Przedstawiciele Politechniki Lwowskiej – Prorektor P. Kostrobij, Prof. R. Romaniszyn i wielu innych znakomitych Gości.

2.4.5. Inne istotne formy działalności Studenckiego Koła SiTG AGH.

Przedstawione powyżej znaczące sukcesy Studenckiego Koła SiTG AGH w dziedzinie organizacji kompleksowych zawodowo-językowych praktyk studenckich w NRD (1975 ÷ 1980), WRL (1981 ÷ 1983), RFN (od 1980 r), podróży studyjnych i staży (Hiszpania 1973, Japonia 1978, Belgia) pozwoliły Władzom Uczelni na powierzenie Kołu organizacji kolejnych przedsięwzięć o zasięgu krajowym i międzynarodowym. I tak:

- I. W 1983 r Rektor A. Kleczkowski wyraził zgodę Studenckiemu Kołu SiTG AGH na zorganizowanie na wzór Światowych Kongresów Górniczych Prof. B. Krupińskiego, Międzynarodowego Sympozjum Młodych Górników w grudniu (5 ÷ 15 -1984 r.) O randze i znaczeniu tego przedsięwzięcia dla polskich i zagranicznych studentów byli przekonani wszyscy „wielcy” ówczesnego polskiego „Świata Górniczego”. Potwierdzili to wyrażając zgodę na członkostwo w pracach Komitetu Honorowego Sympozjum, w składzie:
 - Dr inż. Cz. Piotrkowski – Przewodniczący – Minister Górnictwa i Energetyki,
 - Prof. dr hab. inż. A. Kleczkowski – V-ce Przewodniczący – Rektor AGH,

- Mgr inż. J. Malara – Prezes ZG SiTG, V-ce Minister MGiE,
- Inż. J. Maciejewicz – Minister Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego,
- Dr inż. T. Zastawnik – V-ce Prezes NOT,
- Mgr inż. S. Budziński – Naczelny Dyr. ZK Węgla Kamiennego Jastrzębie,
- Mgr inż. S. Drozdowski – Naczelny Dyr. KWB Bełchatów,
- Prof. dr hab. inż. S. Knothe – Profesor AGH,
- Dr inż. B. Lisiecki – Naczelny Dyr. ZK Węgla Kamiennego – Katowice,
- Mgr inż. S. Malik – Prezes ZO SiTG Kraków,
- Dr hab. inż. J. Małoszewski – Naczelny Dyr. ZBG Katowice,
- Mgr inż. M. Pawlak – Generalny Dyrektor KGHM Lubin,
- Prof. dr hab. inż. T. Ryncarz – Dziekan Wydziału Górniczego AGH,
- Mgr inż. Z. Smolec – Naczelny Dyr. „Kopexu”

W skład Komitetu Organizacyjnego weszli:

- Dr inż. B. Barchański – Przewodniczący,
- Dr inż. P. Czaja – Sekretarz,

członkowie:

- Dr inż. T. Pindór, Dr inż. L. Preisner, Mgr inż. L. Posłuszny,

przedstawiciele studentów:

J. Skolmowski, L. Hornik, J. Służewski, T. Okoń, Sz. Woźny, Z. Zagórski.

Zaproszenie do wzięcia udziału w Sympozjum przyjęli przedstawiciele największych uczelni górniczych z całego świata z 4 kontynentów:

1. Afryka (RPA, Zambia), 2. Ameryka (USA, Kanada), 3. Azja (Chiny), 4. Europa (Austria, Belgia, Grecja, NRD, RFN, Słowacja, Turcja, WRL, Polska)

Obszerne skróty 20 wygłoszonych referatów wydrukowano w 4 językach (polskim, angielskim, niemieckim i rosyjskim) – Foto. 99. Po zakończeniu obrad Uczestnicy Sympozjum wzięli udział w tradycyjnym „Spotkaniu Gwarków”, które odbyło się w KS „Wieliczka”. Goście byli zauroczeni zabytkową kopalnią, którą wcześniej zwiedzili, a następnie ceremoniałem „skoku przez skórę” i obfitością chmielnego trunku. Po pobycie w Krakowie Goście odbyli podróż studyjną po wybranych zakładach górniczych Polski.

II. W roku 1984 Rektor Prof. A. Kleczkowski pozytywnie rozpatrzył propozycję Studenckiego Koła SiTG AGH o utworzeniu „Międzywydziałowego Studium

Kształcenia Kadr Górniczych dla Potrzeb Handlu Zagranicznego”. Fragment zadań Studium wg zarządzenia Rektora przedstawia się następująco:

Przeznaczenie Studium.

Aktualny stan techniki górniczej w Polsce, oraz gospodarcze potrzeby kraju wskazują na możliwość i potrzebę intensyfikacji współpracy międzynarodowej w obrębie tej branży. Jedną z form takiej współpracy jest export polskiej myśli naukowo-technicznej i wykonawstwo obiektów górniczych za granicą w wielu krajach świata, takich jak ZSRR, WRL, RFN, Turcja, Grecja, Algieria, Indie, Ameryka Środkowa itd.

Obszerne zadania exportowe mogą być realizowane jedynie przez wysoko wykwalifikowaną kadrę górniczą, której kształceniem zajmuje się nasza Uczelnia.

W celu wyposażenia części absolwentów Uczelni w dodatkowe umiejętności ułatwiające podejmowanie pracy w przedsiębiorstwach trudniących się współpracą międzynarodową, w dn. 1.03.1984 r. Rektor AGH utworzył przy Wydziale Górniczym MIĘDZYWYDZIAŁOWE STUDIUM KSZTAŁCENIA KADR GÓRNICZYCH DLA POTRZEB HANDLU ZAGRANICZNEGO.

Studium przeznaczone jest dla studentów pionu górniczego, którzy:

- widzą możliwość związania swej przyszłej pracy z międzynarodowym obrotem gospodarczym,
- zdobywając dobre wyniki w nauce na studiach zasadniczych potrafią podjąć się zadań dodatkowych w studium,
- mają zamiłowanie do nauki języków obcych – znają jeden z języków w stopniu dobrym.

W skład kierownictwa w/w Studium weszli:

1. Dr inż. B. Barchański – Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia Kadr Górniczych dla Potrzeb Handlu Zagranicznego.
 2. Dr inż. P. Czaja – Kierownik Studium.
 3. Dr inż. T. Pindór – Sekretarz Studium.
- III. W 1985 r. Studenckie Koło SiTG AGH przygotowało ankietę dotyczącą adaptacji młodej kadry górniczej w przemyśle. Ankieta ta została rozesłana do Kół Zakładowych SiTG. Opracowane wyniki ankiety były głównym tematem obrad zorganizowanego w Krakowie przez Koło „Sejmiku Młodej Kadry”.
- IV. W roku 1987 Studenckie Koło SiTG AGH zorganizowało między innymi: - wyjazd studentów, członków Koła łącznie z członkami z Kół Zakładowych

SiTG, PBSz Bytom i KWK „Mysłowice” na Światowy Kongres Górniczy do Sztokholmu (czerwiec 1987),

- wyjazd studentów na „Wystawę Sprzętu Górniczego” – Hornicka Ostrawa (maj 1987),
- wymienny staż naukowo-przemysłowy ze studentami i pracownikami naukowymi Instytutu Górnictwa Rud z Krzywego Rogu. W wymianie wzięło udział po 20 osób,
- wyjazd studentów członków Koła łącznie z członkami KZ SiTG KWK „Dębieńsko” na „Światową Wystawę Sprzętu Górniczego w Düsseldorfie”,
- polsko – austriacki wymienny staż przemysłowy pomiędzy studentami Koła i Związkiem Studentów Moutanuniversität Leoben,
- sfinalizowano przyjęcie Studenckiego Koła SiTG AGH na członka Federacji Studentów Górnictwa, Metalurgii, Geologii i Wiertnictwa z Siedzibą w Leoben (Austria),
- zakończono opracowywanie wniosków z sejmiku Młodej Kadry (1985) zmierzające do uaktualnienia programu kształcenia inżynierów górników.

V. W roku 1989 miał miejsce znamienny epizod. Studenckie Koło SiTG AGH wysłała ówczesnego Prezesa Koła K. Pawińskiego oraz członka Koła L. Iwańskiego na Kongres Studentów Górników zorganizowany przez Techniczny Uniwersytet w Berlinie Zachodnim. W trakcie trwania Kongresu (8÷10.11.1989) doszło do historycznego wydarzenia – zburzenia muru berlińskiego. W procesie fizycznego demontażu muru berlińskiego wzięli udział uczestnicy Kongresu w tym przedstawiciele Koła tj. K. Pawiński i L. Iwański (chwała im za to).

VI. Uroczystości związane z Jubileuszem XV-lecia istnienia Koła (vide Foto. 100)

VII. W 1990 roku Studenckie Koło SiTG AGH zorganizowało w Krakowie kolejny Kongres Federacji Studentów Górnictwa, Geologii, Metalurgii i Wiertnictwa (grudzień).

VIII. Członkowie Studenckiego Koła SiTG AGH byli między innymi wybierani do władz SiTG i NOT:

- a. B. Barchański – Prezes Koła, członek i V-ce Prezes ZO SiTG Kraków, członek Komisji ds. Młodej Kadry ZG SiTG i RG NOT,
 - członek prezydium obrad XVII Zjazdu SiTG w Katowicach (Foto. 101.)
 - członek Komitetu organizacyjnego ds. odsłonięcia pamiątkowego wpisu upamiętniającego na tablicy w Głównym Gmachu AGH – A-0, 100-lecia założenia poprzedniczki SiTG. Organizacja ta walczyła przyczyniła się do powstania Akademii Górniczej w Krakowie (1919) – Foto. 102.
- b. P. Czaja – V-ce Prezes Koła, Prezes Koła, członek Zarządu i Sekretarz ZO SiTG w Krakowie.

IX. Członkowie SiTG związani czynnie z powołaniem do życia Studenckiego Koła SiTG AGH oraz jego działalnością czynnie włączyli się do życia stowarzyszeniowego i zawodowego,

- W. Blaschke – pomysłodawca utworzenia Koła, Sekretarz, V-ce Prezes, Prezes ZO SiTG Kraków, V-ce Prezes, Prezes ZZZG SiTG – Katowice, pełna kariera akademicka od asystenta do profesora w AGH, PAN Kraków, Politechnice Śląskiej w Gliwicach,
- B. Barchański – krótka kariera przemysłowa w budownictwie podziemnym – sztygar, pełna kariera akademicka od asystenta do profesora w AGH Kraków, Prodziekan Wydziału Górniczego, Prorektor AGH, Kierownik KEiZwP,
- P. Czaja – pełna kariera akademicka od asystenta do profesora w AGH Kraków, Prodziekan i Dziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii,
- M. Mrugała – Skarbnik Koła, doktorat i a. profesor w Penn State University – Pensylwania – USA,
- K. Pawiński – Prezes Koła, doktorat AGH, twórca i Prezes Koncernu „Maspex” – Wadowice,
- P. Karkoszka – członek Zarządu Koła – członek Zarządu Koncernu „Maspex” – Wadowice,
- K. Dąbrowa – członek Zarządu Koła – pełna kariera zawodowa od stażysty do dyrektora kopalni,

- R. Kandzia – członek Zarządu Koła – przedstawiciel firmy niemieckiej w Polsce.

W tym miejscu należy podkreślić, że bardzo wielu „szeregowych” członków Koła z powodzeniem realizuje, bądź realizowało swoje kariery zawodowe na różnych stanowiskach w przemyśle krajowym i zagranicznym, instytucjach naukowych etc. głównie w RFN, Austrii, W. Brytanii, Francji, USA, Australii.

2.5. Czterdzieści lat działalności Studenckiego Koła SiTG AGH w liczbach.

I. Liczba kompleksowych praktyk zawodowo-językowych

1. NRD – 6 praktyk (1975 ÷ 1980) – 150 studentów.
2. WRL – 3 praktyki (1980 ÷ 1982) – 36 studentów.
3. RFN – 33 praktyki (1980 ÷ 2012) – 196 studentów.

Łącznie 382 studentów.

II. Kierownicy w/w praktyk.

1. B. Barchański – NRD – 4 - krotnie, RFN – 23 - krotnie.
2. P. Czaja – WRL – 3 - krotnie, NRD – 1 - krotnie, RFN – 5 - krotnie.
3. Z. Noworyta – RFN – 5 – krotnie.

III. Przedstawiciele Kierownictwa i dozoru budów „Kopexu” w NRD i RFN, szczególnie zasłużeń w prawidłowej realizacji praktyk studenckich:

- a). w NRD – Dyr.Dyr. – mgr inż. Fr. Wszolek, mgr inż. J. Dydejczyk, mgr inż. J. Raszka, mgr inż. Z. Zając, Nadsztygar A. Łucki, przodowy-strzałowy A. Śnieżko.
- b). w RFN – Dyr.Dyr. mgr inż. Z. Zając, mgr inż. A. Bąbczyński, mgr inż. B. Gerber, mgr inż. J. Głód. Nadsztygarowie: – N. Bryś, mgr inż. Z. Kunc, mgr inż. W. Skoczył, mgr inż. J. Targiel, mgr inż. H. Radek. Finansista – mgr J. Solecki, specjalista mgr B. Szymon.

Należy również podkreślić życzliwość sztygarów, przodowych i szeregowych górników, którzy bezpośrednio opiekowali się studentami na poszczególnych stanowiskach pracy.

IV. Przedstawiciele kierownictwa i dozoru kop. „Preussag” i firmy zaplecza górniczego „F&K”, szczególnie zasłużonych w prawidłowym procesie organizacji i przebiegu praktyk studenckich:

- a. Kop. „Preussag”

Asesor Górniczy Dipl. Ing. U. Kropp – fundator i „Ojciec Chrzestny” praktyki, Dyr. Dyr. S. Krallmann, F. Rübeck, J. Tönjes, ds. technicznych – E. Nederkorn, Dr K. H. Kuschel, F. Bärtling, L. Szigeti, i ds. pracowniczych – F. Bömler, J. Wackelmann, Dr H. Ackmann – Dyr. Elektrowni.

Naczelnicy Inżynierowie i Kierownicy Działów – W. Schallenberg, F. Brinkmann, H. Häcker, M. Radimersky, W. Köler, H. Sonnenmayer, H. Beimdick, P. Muth, A. Esch – Szef Działu Szkolenia, Dyr. Muzeum kopalnianego F. Röhrs.

b). Firma „F&K”

Dyr. Dyr. H. Frischer, J. Mathusek, M. Sieler, G. Schimmel, H. Wolter.

Należy również podkreślić życzliwość bardzo licznej kadry inżynierów, techników, sztygarów, górników przyrodniczych, którzy od 1980 roku do dnia dzisiejszego tj. praktyki w 2012 r. bezpośrednio opiekowali się studentami na poszczególnych stanowiskach pracy oraz w trakcie cotygodniowych szkoleń.

V. Podróże studyjne i zagraniczne staże.

1. Podróż studyjna do Hiszpanii – 1973 r. – 25 uczestników
2. Staż polsko – japoński – 1978 r. – 40 uczestników (20+20)
3. Podróż studyjna do ZSRR – 1978 r. – 30 uczestników
4. Podróż studyjna do Pragi – 1978 r. – 30 uczestników
5. Staż polsko – belgijski – 1979, 1980 r. – 50 uczestników (30+20)
6. Podróż studyjna do Francji – 1986, 1991 r. – 60 uczestników
7. Podróż studyjna do Londynu – 1987 r. – 30 uczestników
8. Staż polsko – radziecki w Krzywym Rogu – 1987 r. – 40 uczestników (20+20)
9. Podróż studyjna do Sztokholmu – Światowy Kongres Górniczy – 1987 r. – 50 uczestników
10. Staż polsko – austriacki – 1987 r. – 20 uczestników
11. Podróż studyjna „Hornicka Wystawa” – Ostrawa – 1987 r. – 20 uczestników
12. Podróż studyjna – Düsseldorf (RFN) – Światowa Wystawa Sprzętu Górniczego – 1988 r. – 40 uczestników

Łącznie 435 polskich studentów i przedstawicieli przemysłu, 70 zagranicznych studentów i przedstawicieli przemysłu.

VI. Organizacja i współorganizacja Sympozjów, Sesji Naukowych, wystaw, Sejmików.

1. Studenckie Sesje Naukowe Górników – 40rotnie (od 1973 do 2012).
2. Wystawy – 12rotnie.
3. Międzynarodowe Sympozja – 2rotnie (1984, 1990).
4. Sejmiki Młodej Kadry – 2rotnie (1984, 2002)

VII. Prezesi Studenckiego Koła SiTG AGH:

1. B. Barchański – 1973 ÷ 1983
2. P. Czaja – 1983 ÷ 1988
3. K. Pawiński - 1988 ÷ 1990
4. Z. Rak - 1990 ÷ 2001
5. J. Hawrysz -2001 ÷ 2004
6. K. Frydrych - 2004 ÷ 2010
7. P. Kamiński – 2010 do nadal

3.0. Podsumowanie działalności Studenckiego Koła SiTG AGH w latach 1973 ÷2012

Osiągnięcia Koła można pogrupować następująco:

- I. Udana coroczna mobilizacja najlepszych studentów Pionu Górniczego AGH do udziału w długoterminowym procesie kwalifikacyjnym poprzedzającym wyjazd na kompleksowe zawodowo-językowe praktyki studenckie w tym do intensywnej nauki j. niemieckiego na terenie uczelni oraz rozwijanie talentów organizacyjnych w okresie przygotowywania praktyk jak i ich trwania.
- II. Przygotowanie i organizacja przedsięwzięć mających na celu jak najlepsze przygotowanie studentów – praktykantów do pracy zawodowej w kraju i zagranicą:
 - a. kompleksowych praktyk zawodowo-językowych w NRD – 150 uczestników, WRL – 36 uczestników, RFN – 196 – uczestników – łącznie 382 uczestników,
 - b. staży i podróży studyjnych w których wzięło udział łącznie 505 uczestników w tym 70 zagranicznych,
 - c. kursów technicznego j. niemieckiego na terenie praktyk odbywanych w NRD i RFN. W trakcie trwania praktyk w RFN został przygotowany specjalny podręcznik do j. niemieckiego,

- d. krótkoterminowych podróży studyjnych po NRD i RFN o charakterze technicznym,
- e. spotkań na wysokim szczeblu z politykami RFN, PRL, RP, RPA oraz kierownikami życia gospodarczego (koncerny, firmy),
- f. zachęcanie do codziennej współpracy z górnikami polskimi i niemieckimi na stanowiskach pracy jak i poza pracą.

III. Poznawanie najnowszych rozwiązań techniki światowej:

- a. klasyczna kolej z pociągami „Hikari” (260 km/h)
- b. jednoszynowa kolej magnetyczna w Harem (500 km/h)
- c. najdłuższy w świecie podmorski tunel kolejowy – „Seikan”
- d. eksploatacja węgla pod dnem morza,
- e. instalacje do zgazowania węgla,
- f. elektrownia jądrowa i tymczasowe składowiska odpadów jądrowych.,
- g. pierwsze w świecie podziemne składowisko odpadów niebezpiecznych,
- h. elektrownia wykorzystująca jako paliwo metan pozyskiwany z odmetanowania kopalni.

IV. Rozwijanie poczucia patriotyzmu:

- a. wizyty na polskich cmentarzach wojсковych (Arnheim, Monte Cassino, Narwik),
- b. wizyty na polach zwycięskich bitew (Kahlenberg, Samosierra),
- c. wizyty w byłych niemieckich obozach koncentracyjnych (Buchenwald, Bergen –Belsen, Dachau, Mauthasen – Gusen).

V. Stwarzania możliwości edukacji ogólnorozwojowej:

- a. poznawanie kultury nie tylko europejskiej ale i orientalnej (Japonia, Uzbekistan),
- b. wizyty na miejscach bardzo ważnych wydarzeń historycznych (Las Teutoburski, Waterloo, Verdun, Hiroszima)
- c. poznawanie ciekawostek geograficznych:
 - przekroczenie koła podbiegunowego, zerowy południk w Greenwich, Bajkał, M. Blanc, Grossglockner, czynne wulkany, groty Altamiry,
 - zwiedzanie mini państw (Andorra, Monaco, San Marino, Lichtenstein, Luxemburg, Watykan)
- d. zwiedzanie obiektów sportowych (Centrum Olimpijskie w Monachium, skocznie narciarskie – Sapporo, Bischofshofen, Innsbruck, Holmenkollen).

VI. Poznanie warunków studiowania w czołowych wyższych uczelniach krajów europejskich, Rosji i Japonii.

VII. Poznanie warunków życia poszczególnych społeczeństw krajów europejskich, azjatyckich i Japonii.

VIII. Realizowanie ważnych zadań statutowych SiTG:

- a. organizacji sesji naukowych, sympozjów, odczytów, wystaw dla społeczności akademickiej Krakowa (głównie AGH) i wybranych rejonów kraju,
- b. pielęgnowanie tradycji górniczych, organizowanie spotkań gwarków dla studentów polskich i zagranicznych, pracowników naukowych i przedstawicieli przemysłu krajowego i zagranicznego,
- c. organizowanie kursów tańca towarzyskiego dla studentów przez Prof. W. Żabickiego przed balami organizowanymi m. innymi w Wieliczce (vide Foto. 1.).

Wnioski końcowe.

I. Beneficjentów działalności Studenckiego Koła SiTG AGH można podzielić na 2 grupy:

grupa a: biorąca bezpośredni udział w kompleksowych studenckich praktykach zawodowo-językowych (studenci AGH), stażach i podróżach studyjnych (studenci krajowi i zagraniczni) oraz pracownicy krajowych i zagranicznych uczelni i zakładów przemysłowych – ok. 900 uczestników,

grupa b: korzystających z pozostałych form działalności Koła przedstawionych w niniejszym opracowaniu. Szacuje się, że była to liczna (kilkunasto tysięcy) grupa studentów, pracowników naukowych i przedstawicieli przemysłu w Polsce.

II. Po raz kolejny okazało się, jak ważną rolę w środowisku (nie tylko akademickim) odgrywa Lider. Rolę Lidera w przypadku Studenckiego Koła SiTG AGH spełnił ówczesny doktor obecnie profesor W. Blaschke, który przed 40-latami zachęcił grupę młodych ludzi do podjęcia niekonwencjonalnych działań na rzecz środowiska studenckiego.

Reasumując, można stwierdzić z całą stanowczością, że Towarzystwa Naukowe na przykładzie Studenckiego Koła SiTG AGH mogą pozytywnie wpływać na kompleksowy proces edukacji studiującej młodzieży.

Wykorzystane źródła literaturowe i dokumentacyjne.

1. Barchański B. – Dokumentacje i notatki własne poczynione w trakcie organizacji praktyk, staży i podróży studyjnych.
2. Praca zbiorowa – „Z historii i tradycji działalności stowarzyszeń techniczno-górnich miasta Krakowa i ziemi krakowskiej” – ZO SiTG Kraków – 1992.
3. Rickelmaun-Röhrs „Der Ibbenbürener Stemkohlenbergbau” – Paderborn – 1983.
4. Röhrs H. „Ibbenbüren – Geschichte – Geologie- Mineralien“ – Ibbenbüren – 1990.
5. Waclawik J. Kronika Wydziału Górniczego – Kraków – 2009.
6. Zarządzenie Rektora o utworzeniu Międzywydziałowego Studium Kształcenia Kadr Górniczych dla Potrzeb Handlu Zagranicznego – Kraków 1.03.1984

Fotografie

1. Zdjęcia wykonane przez zawodowego fotografa - Panią Halinę Pindór.
2. Zdjęcia wykonane przez studenta R. Szymczaka.
3. Zdjęcia ze zbiorów prywatnych PT Uczestników praktyk, staży, podróży studyjnych.

Foto. 1. Dr inż. W. Blaschke – Inicjator powstania Studenckiego Koła SiTG AGH jako pierwszy tancerz na balu Jubileuszowym 5-lecia istnienia Koła, świętuje swój sukces (Wieliczka – styczeń 1978)

Foto. 2. Zebranie założycielskie Studenckiego Koła SiTG – marzec 1973 od lewej (V-ce Prezes ZO SiTG Kraków - mgr inż. S. Malik, Prorektor AGH – Prof. dr hab. inż. H. Filcek, Dziekan Wydziału Górniczego - Prof. dr hab. inż. T. Ryncarz, Prezes ZO SiTG Kraków – Doc. K. Jahoda

Foto. 3. Studenci założyciele Studenckiego Koła SiTG AGH – marzec 1973

WITTENER RUNDSCHAU

Donnerstag, 30. August 1973

Seltene Besucher campieren in Witten:

Junge Polen mit Bus auf Westeuropa-Reise

Seltener Besuch schlug am Campingplatz an der Uferstraße seine Zelte auf: 25 Studenten und Studentinnen, ein Dozent und ein Professor aus Polen wollen bis Freitag Witten und seine Umgebung kennenlernen. Die polnischen Gäste studieren alle an der Bergbau- und Hüttenakademie in Krakau. Die sechs jungen Polinnen der Gruppe, „hübsch anzusehen“, wie die Leiterin des Campingplatzes, Margarete Wieshoff, vermerkte, sind in den Bereichen Keramik und Geologie tätig.

Wie ist es zu dieser Reise gekommen? Die zweite Vorsitzende des Bundes der Polen e. V. in Bochum, Am Kortländer 6, Maria Stefanski, konnte der WESTFÄLISCHEN RUNDSCHAU nähere Auskunft geben: „Auf Grund von besonderen Leistungen im Studium und in der Arbeit finanziert der polnische Staat dieser Gruppe eine einmonatige Westeuropa-Reise per Autobus.“ Die erste Station in der Bundesrepublik hieß Clausthal-Zellerfeld im Harz. Hier verzeichneten die Polen ein erstes positives

Erlebnis: ein dortiger Professor spielte bis Bochum den Bus-Lotsen.

Gestern mußten die polnischen Gäste ein gedrängtes Besichtigungsprogramm erfüllen: man besuchte die Bochumer Sternwarte, das Bergbaumuseum und — last not least — eine Dortmunder Brauerei.

Witten ist nur zufällig in das Programm der Polen gekommen: der Leiter der Gruppe hatte den Bund der Polen angeschrieben. Seine Vizepräsidentin, Maria Stefanski, wohnhaft in Witten, half nun einen Besuchsplan aufzustellen und arrangierte den Aufenthalt auf dem Wittener Campingplatz. Heute besuchen die Gäste das Edelstahlwerk an der Herbeder Straße. Maria Stefanski: „Die Leute fühlen sich wohl und sind bisher von der herzlichen deutschen Gastfreundschaft überrascht.“

Bleibt zu hoffen, daß die Polen nicht nur geplante Besichtigungen absolvieren, sondern auch Kontakte mit der Bevölkerung finden.

Foto. 8. Notatka w prasie niemieckiej o podróży Studyjnej Studenckiego Koła SiTG do Zagłębia Ruhry - (sierpień 1973)

Foto. 9. Wizyta na terenie b. Światowej Wystawy „Expo” w Brukseli (wrzesień 1973)

Foto. 10. Wspólne zdjęcie kierownictwa Królewskiej Wyższej Szkoły Górniczej i członków wyprawy „hiszpańskiej” przed gmachem rektoratu KWSzG – Madryt (wrzesień 1973)

Foto. 11. Wizyta na terenie byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Mauthausen – Gusen – miejsce kaźni Prof. S. Takuskiego (pierwszy z prawej), T. Pindór – Sekretarz Studenckiego Koła SiTG AGH (drugi z prawej)

Foto. 14. Przodowy (z prawej) wtajemnicza studentów o pracy wiertniczej w przodku sztolni wodnej „Burkersdorf” (lato 1976)

Foto. 15. Student (z prawej) ściśle wykonuje polecenia mechaników w warsztacie na placu budowy sztolni wodnej „Burkersdorf” (lato 1977)

Foto. 16. Jedno z miejsc pracy studentów – sztolnia wodna „Burkersdorf” po awarii pomp odwadniających

Foto. 17. Lektor j. niemieckiego Dr S. Głowacki (z lewej) i Kierownik praktyki dr inż. B. Barchański w trakcie wykładu dla studentów w Burkersdorf – Eibenstock (lato 1977)

Foto. 18. Koncert – dyskoteka prowadzona przez studenta „Dysk Jokeya – Antonia” dla górników i ich rodzin (lato 1977)

Foto. 19. *Fragment zawodów sportowych w przeciąganiu liny (lato 1977)*

Foto. 12. *Skład Jury XIV Studenckiej Sesji Naukowej Górników AGH współorganizowanej przez Studenckie Koło SiTG AGH (od lewej mgr inż. M. Mazurkiewicz, dr inż. S. Piechota, doc. dr inż. S. Ropski, dr inż. M. Stopyra, student)*

Foto. 22. Studenci – praktykanci po niedzielnej wizycie w kościele w Kirchbergu wracają do Burkersdorf (lato 1977)

Foto. 23. Jeden z wyjazdów poznawczych – piękne zabytki tzw. „muru pruskiego” rejonu Erzgebirge (lato 1977)

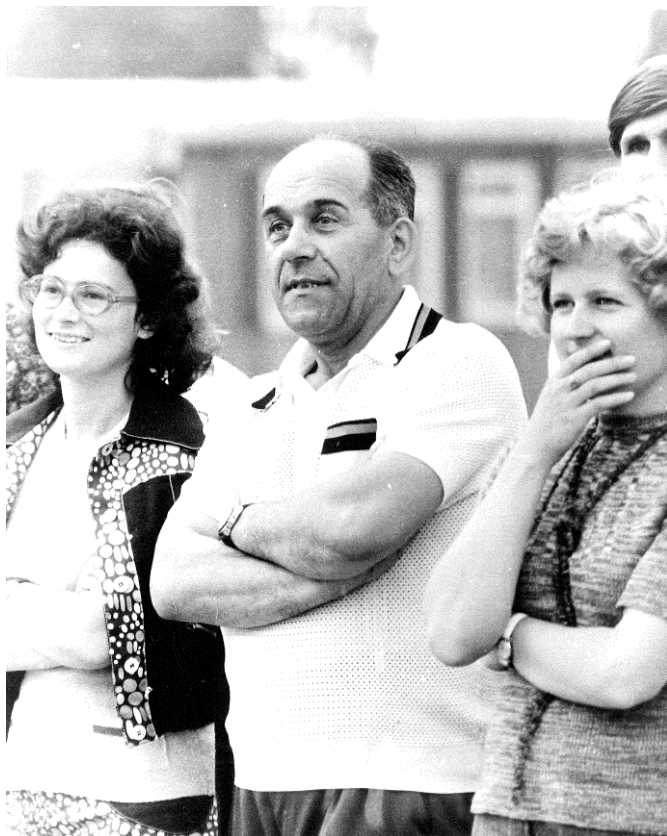

Foto.20. Naczelnny Dyrektor Budów „Kopexu” w NRD – były v-ce Minister MGİE – mgr inż. Fr. Wszółek w otoczeniu praktykantek (lato 1975)

Foto. 5. Prezes ZG SiTG mgr inż. J. Mitręga w towarzystwie Prezesa ZO SiTG Doc. K. Jahody (z prawej) i Prezesa Studenckiego Koła SiTG AGH mgr inż. B. Barchańskiego (z lewej) w drodze na wystawę dokumentującą wyprawę do Hiszpanii (grudzień 1973).

Foto. 21. Tablica informacyjna o praktyce Studenckiego Koła SiTG AGH - Burkersdorf - Eibenstock (lato 1977)

Foto. 7. V-ce Prezes RUSZ SP AGH – członek komitetu organizacyjnego wyprawy Studenckiego Koła SiTG AGH do Hiszpani.

Foto. 4. Akademia z okazji święta patronalnego górników – Św. Barbary – Aula AGH (grudzień 1973). Pierwszy z lewej – Nacz. Dyr. ŻBG – mgr inż. R. Majka – główny sponsor z przemysłu, studenckiej wyprawy do Hiszpanii. Obok serdeczny przyjaciel i wychowawca studentów – Prof. Julian Sulima-Samujłło.

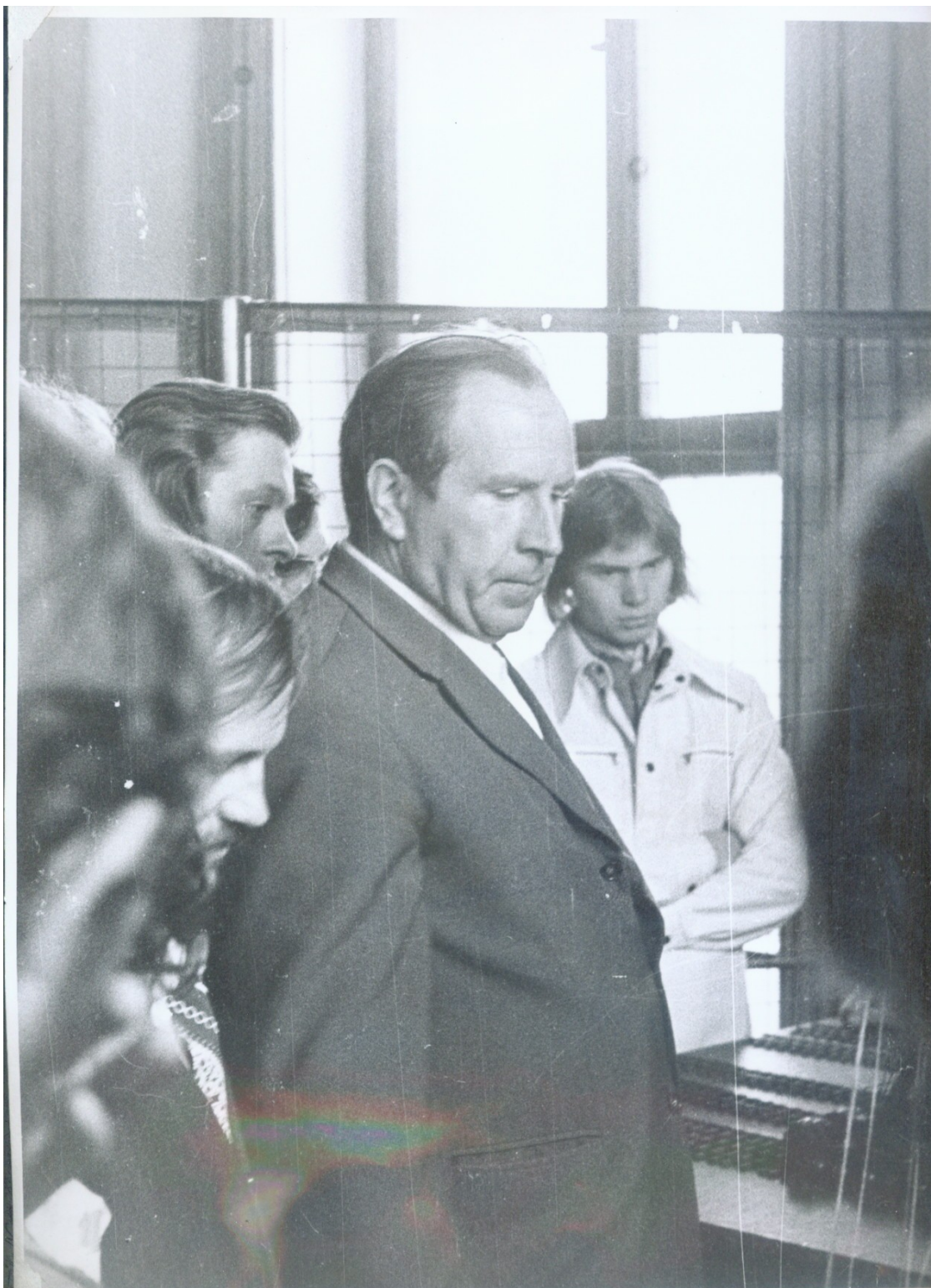

Foto. 24. Rektor Prof. K. Strzodka – TU Bergakademie – Freiberg – wykład o górnictwie węgla brunatnego dla praktykantów Studenckiego Koła SiTG AGH – Freiberg (lato 1977)

MINISTERSTWO
NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI
PODSEKRETARZ STANU

Warszawa, dn. 4 października 1979 r.

DT-1-4010K/3/79

Obywatel Rektor
Akademii Górniczo-Hutniczej
prof. dr hab. inż. Roman NIT
w Krakowie

W związku z otrzymanym meldunkiem na temat organizacji praktyk programowych studentów AGH na terenie NRD przez Studenckie Koło Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa pragnę przekazać wyrazy uznania dla podjętej inicjatywy.

Praktyki studenckie stanowiące istotny element procesu dydaktyczno-wychowawczego są przedmiotem szczególnej troski Ministerstwa.

W bieżącym roku akademickim została wprowadzona nowa forma praktyk studenckich polegająca na tym, że student na okres praktyki zawiera umowę z zakładem pracy i w okresie praktyki staje się pracownikiem zakładu. Dlatego też wszelkie inicjatywy zmierzające do poszukiwania nowych form organizacji i realizacji praktyk stanowią wkład w proces doskonalenia tego fragmentu studiów.

Do wiadomości:

Sekretarz Generalny
Stowarzyszenia Inżynierów
i Techników Górnictwa.

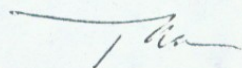

Prof. dr hab. inż. Tomasz Biernacki

Foto. 25. List gratulacyjny Podsekretarza Stanu Prof. T. Biernackiego z okazji organizacji praktyk przez Studenckie Koło SiTG AGH

Foto. 26. Wizytujący praktykę Sekretarz Generalny ZG SiTG mgr inż. K. Orzechowski, wręcza nagrodę zwycięzcom zawodów sportowych (lato 1977)

Foto. 28. Życzliwi Studenckiemu Kołu SiTG AGH Kierownik Budowy Burkersdorf-Eibenstock dyr. mgr inż. Z. Zając (pierwszy z lewej i Pełnomocnik „Kopexu” dyr. mgr inż. J. Raszka (drugi z lewej) po „objeździe” stanowisk pracy w sztolni wodnej „Burkersdorf” (lato 1977)

ZARZĄD GŁÓWNY
STOWARZYSZENIA INŻYNIERÓW
I TECHNIKÓW GÓRNICTWA

PREZES
mgr inż. Jerzy Malara

40-952 Katowice
ul. Powstańców 25

Katowice, dnia 14 kwietnia 1978 r.

Znak :

Kolega
dr inż. Bronisław BARCHAŃSKI
Prezes Studenckiego Koła SITG
AGH - Kraków

W imieniu Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa składam podziękowania za działalność społeczną w minionej kadencji /1975 - 1980/ dla dobra naszej organizacji ze szczególnym uwzględnieniem działalności Kolegi w dziedzinie szkolenia zawodowego studentów - górników na praktykach krajowych i zagranicznych.

Równocześnie życzę pomyślności w pracy zawodowej i społecznej.

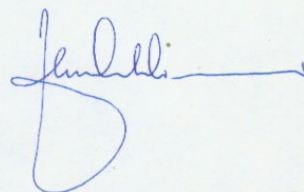

Foto. 27. List gratulacyjny Prezesa ZG SiTG mgr inż. J. Malary za organizację cyklu praktyk zawodowo-językowych w NRD w latach 1975÷1980

Foto. 29. Narada przed szczytą u wlotu do sztolni wodnej „Burkersdorf” – NRD Kierownik praktyki dr inż. B. Barchański (z prawej) i szef robót strzałowych A. Śnieżko (lato 1975)

Foto. 30. Prezes Studenckiego Koła SiTG AGH dr inż. B. Barchański na Światowym Kongresie Górniczym w Düsseldorfie – 1976

Foto. 31. Kol. Mgr inż. T. Pindór „mustruje” wyprawę Studenckiego Koła SiTG AGH na pokład MS „Bajkał” w drodze z Nachodki do Jokohamy – sierpień 1978

Foto. 32. Przerwa pomiędzy kolejnymi wykładami, mgr inż. P. Czaja (pierwszy z lewej) sprawdza poprawność japońskich napisów, dr inż. B. Barchański (czwarty z lewej) tłumaczy studentom niektóre zawiłości wykładu, prof. Z. Strzelecki (szósty z lewej) zastanawia się jak przeżyć japoński tropik.

Foto. 33. Koledzy - Młodzi Uczni mgr inż. P. Czaja (z prawej) i mgr inż. T. Pindór w trakcie testu z jedzenia pałeczkami – sierpień 1978

Foto. 34. Jedna z grona pilotek polskiej grupy w Japonii (sierpień 1978)

Foto. 35. Przed wizytacją budowy najdłuższego w świecie tunelu kolejowego „Seikan” pomiędzy wyspami Honsiu i Hokkaido – sierpień 1978

Foto. 36. Przed wizytacją podmorskiej kopalni węgla kamiennego – „Mike-Mein” – sierpień 1978

Foto.37. Hiroszima – były więzień byłych niemieckich obozów koncentracyjnych Auschwitz, Mauthausen – Prof. S. Takuski (z prawej strony), PT Mieszkaniec Hiroszimy (NN), który przeżył wybuch bomby atomowej w 1945 r. – (sierpień 1978). W tle dr inż. B. Barchański

Foto. 38. Pracownicy naukowcy AGH zwiedzają wystawę Japonia 78 - od lewej Sekretarz ZO SiTG – dr inż. W. Blaschke, Prezes Studenckiego Koła SiTG AGH – dr inż. B. Barchański, Prof. dr hab. inż. T. Ryncarz, Opiekun Kół Naukowych Pionu Górniczego – Prof. dr hab. inż. Z. Strzelecki.

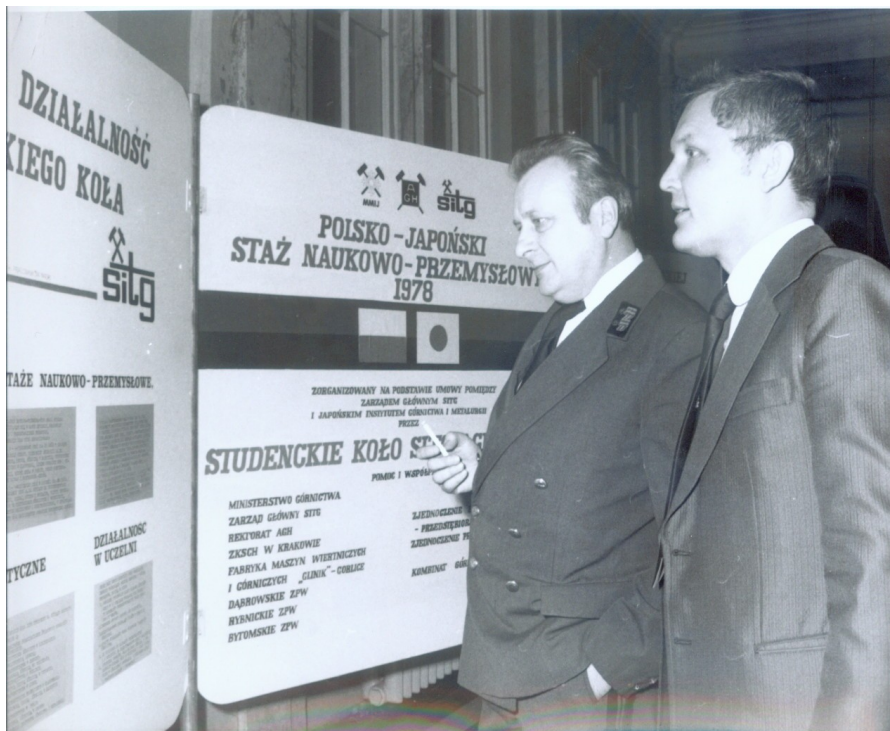

Foto. 39. Fragment wystawy zorganizowanej przez Studenckie Koło SiTG AGH podsumowującej polsko – japońskie staże naukowe w 1978 r. – grudzień – Barbórka 1978 (od lewej Dyrektor Departamentu Techniki MG – mgr inż. A. Łakomy, Prezes Studenckiego Koła SiTG AGH – dr inż. B. Barchański)

Foto. 41. Sekretarz Generalny ZG SITG mgr inż. K. Orzechowski, Prezes ZO SITG – Kraków mgr inż. S. Malik. Udział w uroczystościach Jubileuszowych 5-cio lecia Studenckiego Koła SiTG AGH.

Foto. 40. Prezes ZG SiTG mgr inż. J. Malara (trzeci z lewej) w asyście Prorektora Prof. A. Długosza (drugi z lewej) i Prezesa Studenckiego Koła SiTG AGH dr inż. B. Barchańskiego (pierwszy z lewej) wręcza nagrody Laureatom XX Jubileuszowej Studenckiej Sesji Naukowej Górników (grudzień 1978 r.)

Foto. 46. Powitanie na terenie kop. „Preussag” V-ce Premiera PRL K. Barcikowskiego (trzeci od lewej). Pozostali uczestnicy spotkania (od lewej) – Asesor Górniczy Dyr. Kop. „Preussag” Dipl. Ing. U. Kropp, Kierownik Budowy „Kopexu” Dyr. mgr inż. Z. Zając, Pełnomocnik „Kopexu” mgr Cz. Gocyla, Kierownik Techniczny Budowy „Kopexu” Nadsztygar N. Bryś, Federalny Minister Poczty RFN – H. Becker (lato 1980)

Foto. 42. Ing. R. Donnenmayer – Szef Stacji Ratownictwa Górniczego w trakcie corocznego szkolenia studentów – praktykantów (lato 1988)

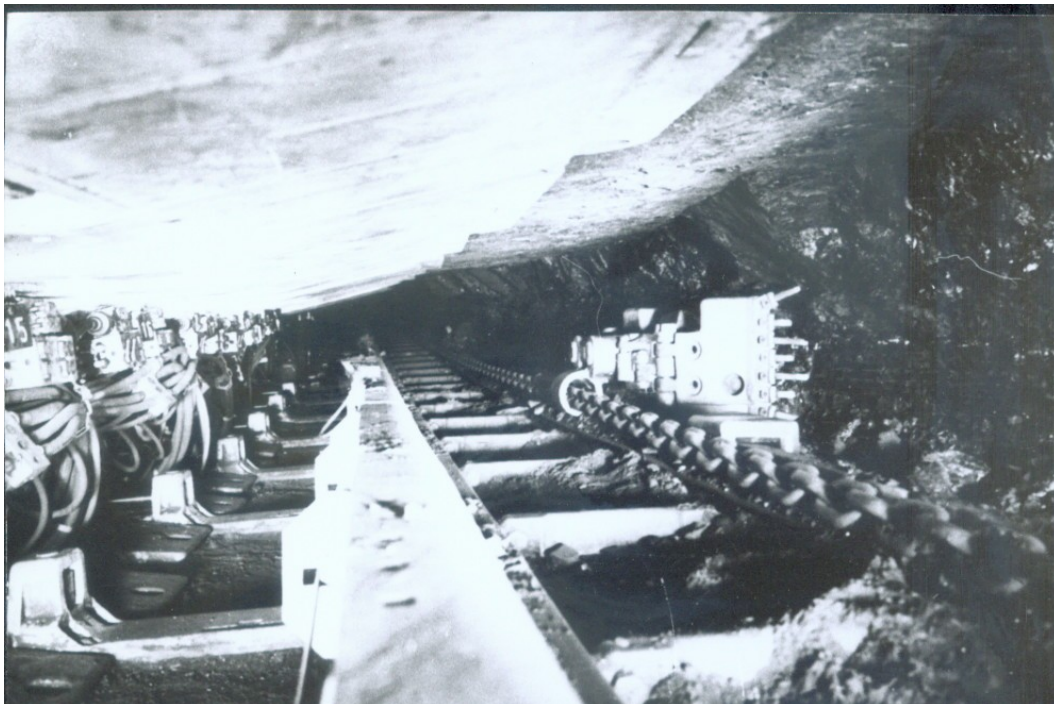

Foto. 43. *Urabianie cienkich pokładów antracytu strugami w kop. „Preussag” „bez udziału” załogi.*

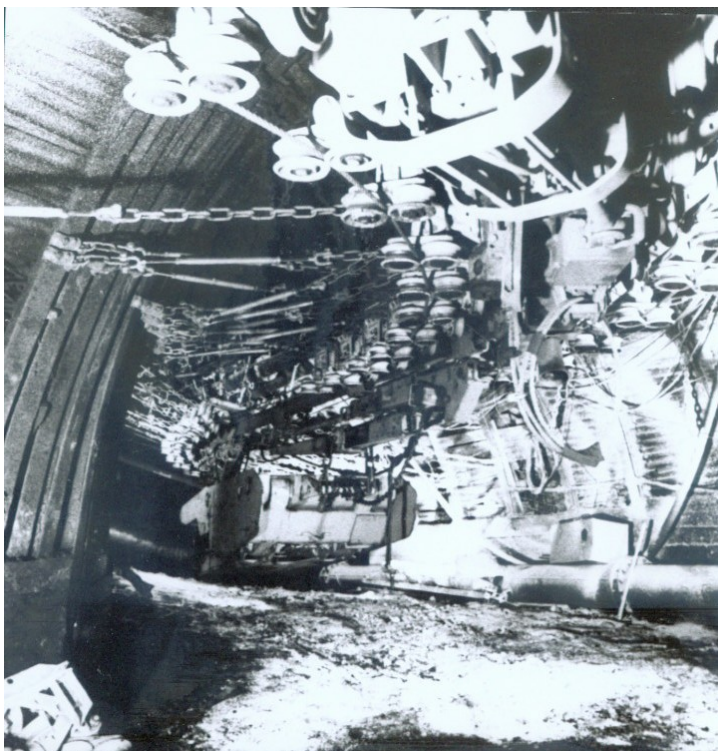

Foto. 44. Jedno z wielu miejsc pracy studentów – praktykantów – przebudowa i konserwacja tras kolejek podwieszanych „Scharf” w kop. „Preussag” – (1980)

Foto. 48. Kierownik praktyk studenckich dr inż. B. Barchański w „drodze” do stanowisk pracy studentów.

Foto. 47. Spotkanie informacyjne w Ibbenbüren polskiego dozoru górniczego ze studentami. W środku – Nadsztygar N. Bryś w trakcie wykładu (lato 1985)

Foto. 49. Rodzinne zdjęcie praktykantów Studenckiego Koła SiTG po kolejnej szychcie (6 od lewej Gość praktykantów Dyr. dr inż. S. Nawrat) trzeci z lewej Kierownik praktyki – dr inż. B. Barchański – Preussag Ibbenbüren – lato 1988

Foto. 50. *Przed kąpielą studentów w łaźni łańcuskowej.*

Foto. 72. *Wizyta w Centrum Informacji Koncernu Rheinbrau – zamek Paffendorf (lato 1984)*

Foto. 51. Wizyta uczestników podróży studyjnej RFN – Belgia (1980) w Zakładach Chemicznych Przeróbki Węgla Krupp – Koppers

Foto.52. Prezes ZG SiTG – mgr inż. J. Malara w towarzystwie dr inż. B. Barchańskiego i dr inż. Z. Dudy (od lewej) – otwiera wystawę Studenckiego Koła SiTG na terenie AGH Kraków – grudzień 1980

Foto. 53. Rodzinne zdjęcie praktykantów u stóp lodowca w Norwegii (sierpień – 1988)

Foto. 54. Wizyta praktykantów na terenie cmentarza wojskowego polskich obrońców Norwegii w Narwiku (lato 1988)

Foto. 55. Praktykanci przed zjazdem do kopalni rudy żelaza „Kiruna” autobusem na poziom 780 m. (sierpień 1988)

Foto. 56. Praktykanci przed gmachem fabryki „Alimak” (sierpień 1988)

Foto. 57. Praktykanci przed budynkiem dyrekcji firmy „Atlas Copco” (sierpień 1988)

Foto. 58. Wizyta praktykantów w Uniwersytecie w Upsali (sierpień 1988)

Foto. 59. Uczestnicy podróży studyjnej tuż przed przekroczeniem kręgu polarnego (sierpień 1988) – Pierwszy z lewej Kierownik praktyki dr inż. B. Barchański. Trzecia z lewej – mgr A. Knotce-Kowal – lektor j. niemieckiego.

Foto.60. Wizyta praktykantów w starożytnych kamieniołomach Carrary (lipiec 1990 r.)

Foto.61. Papież Jan Paweł II w rozmowie z uczestnikami podróży studyjnej na audyencji generalnej 21.07.1990 r.

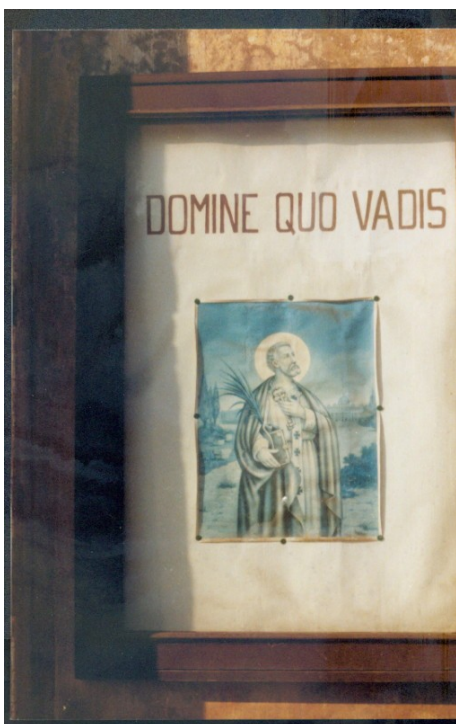

Foto.62. Zwiedzanie „sienkiewiczowskiego” kościółka Domine Quo Vadis (lipiec 1990)

Foto.63. Uczestnicy podróży studyjnej w drodze na cmentarz Monte Cassino (lipiec 1990)

Foto.64. Cmentarz polskich żołnierzy na Monte Cassino (lipiec 1990)

Foto.65. Dyrektor Kop. „Eisenerz” – Dipl. Ing. H. Umfer – (pierwszy z prawej) w trakcie wykładu o pracy na odkrywce (lipiec 1990)

Foto.66. Autobus wyprawy przed gmachem Montanuniversität Leoben (lipiec 1990)

Foto. 67. Tablica pamiątkowa w kościółku na Kahlenbergu (lipiec 1990)

Foto. 68. Pobyt praktykantów w Londynie – Królewskie Obserwatorium Astronomiczne Greenwich (lato 1987)

Foto. 69. Minister mgr inż. E. Ciszak (drugi z prawej) – opowiada o roli urzędu, który sprawował w filii ONZ – Genewa (lipiec 1989). Pierwszy z prawej Dyr. mgr inż. J. Strzempek

Foto. 70. Praktykanci przed Muzeum Kościuszki w Solurze (lipiec 1989)

Foto. 71. Biblioteka Muzeum Polskiego w Rappersvil (lato 1989)

Foto. 74. Pobyt studentów na ćwiczeniach terenowych – odkrywka węgla brunatnego „Hambach” części zamienne do koparek – w środku – Inż. W. Heuser (lato 1988), pierwszy z prawej Kierownik praktyki dr inż. B. Barchański

Foto. 73. Rodzinne zdjęcie praktykantów z gospodarzem szkolenia inż. W. Heuserem na terenie największej w świecie odkrywki węgla brunatnego „Hambach” – Rheinbraun (1987)

Foto. 75. Szkolenie w firmie Deilmann – Haniel Dortmund (lato 1980)

Foto. 76. Praktykanci przed tarczą kombajnu pełnoprzekrojowego, który był wykorzystany przy wykonywaniu wyrobiska pochylego ($\approx 13,5$ gon) o długości 3653 m z poz. 1000 m na powierzchnię w kop. „Prosper – Haniel” (lato 1985)

Foto.77b. Studenci – praktykanci na ćwiczeniach terenowych na terenie głębenia szybu Götelnborn przez specjalistów PBSz Bytom (lato 1985)- Trzeci z prawej – polski ekspert – Fr. Krzyżowski, drugi z prawej – Kierownik praktyki dr inż. B. Barchański

Foto. 78. Wizyta praktykantów w pierwszym w świecie podziemnym składowisku odpadów niebezpiecznych w kopalni soli „Herfa-Neurode” – (lato 1993) – Pierwszy z prawej Inspektor ds. Kontroli Odpadów (NN) drugi z prawej – Kierownik praktyki dr inż. B. Barchański

Foto. 79. Przed zjazdem do pierwszego w świecie podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych (lato 1993)

Foto. 80. Jedna z wizyt studentów – praktykantów w największej na kontynencie elektrowni szczytowo-pompowej RWE – Vianden – Luxemburg (1050 MW) – (lato 1986)

Foto. 81. Po jednej z kilku wizyt praktykantów Studenckiego Koła SiTG AGH w siedzibie Bundestagu w Bonn. Student dziękuje V-ce Prezydentowi Bundestagu H. Beckerowi za umożliwienie zwiedzania siedziby Bundestagu.

Foto. 82. Wypoczynek po zwiedzaniu Bundestagu (lato 1987)

SÜDAFRIKANISCHE BOTSCHAFT

Herrn
Professor Bronisław Barchanski
Prodekan der Bergbauakademie der
Berg- und Hüttenakademie Krakow
Alya Miekeiwicza 30
KRAKOW, 198
Polen

AUF DER HOSTERT 3
5300 BONN 2
TEL. (02 28) 8 20 10
29. September 1992

Sehr geehrter Herr Professor Barchanski

als Sie mit Ihrer Gruppe Ende August in unsere Botschaft kamen, war ich gerade in Urlaub. Herr Botschaftsrat Beckurts konnte Sie empfangen und hat mir erzählt, welche gute Begegnung es war.

Sie haben mir mit den großzügigen Geschenken, die Sie für mich mitgebracht hatten, eine sehr große Freude gemacht, für die ich Ihnen erst heute in aller Form danken möchte.

Der Bergbaustab hängt schon bei mir an der Wand und die schöne Medaille zur Erinnerung an den Bergbau von 1919 bis 1989 liegt auf meinem Schreibtisch. Das Buch "Seven centuries of Polish Salt" und auch die Geschichte über die polnische Malerei warten auf ein paar Mußestunden von mir. Ganz besondere Freude haben Sie auch meiner Frau mit dem Band "The Shrine of the Black Madonna" gemacht. Wir beide hoffen, daß wir eines Tages noch das Kloster in der Nähe von Jasna besuchen können. Auch über die schöne Vase hat sich meine Frau gefreut und ich habe den herrlichen Slivovitz genossen.

Sie haben uns reichlich beschenkt und ich danke Ihnen von ganzem Herzen für alles.

Mit freundlichen Grüßen

A.E. VAN NIEKERK
BOTSCHAFTER

Foto. 83. Pismo dziękczynne Ambasadora RPA w Bonn po wizycie w ambasadzie praktykantów w dniu 17.08.1992 r.

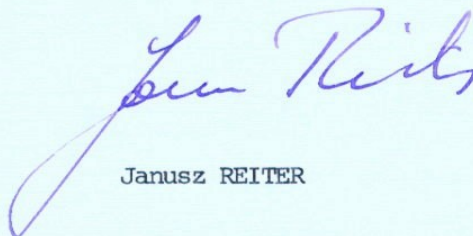
*Botschafter
der Republik Polen*

Kolonia, 22.05.1992

Szanowny Panie Profesorze,

dziękuję za list oraz zaproszenie do Ibbenbueren. Przyjmuję je z przyjemnością i gotów jestem spotkać się z grupą praktykantów w pierwszej połowie lipca. Proponuję, by ostateczny termin organizatorzy spotkania ustalili ze mną telefonicznie (0221/38-81-72).

Z poważaniem

Janusz REITER

Pan
Prof. dr inż. Bronisław Barchanski
Dziekan
AGH
Kraków

Foto. 84. Zgoda Ambasadora RP J. Reitera na spotkanie z praktykantami (lipiec 1992)

Foto. 86. Praktykanci Studenckiego Koła SiTG AGH z wizytą w Ambasadzie RP w Kolonii – w środku (8 z lewej Ambasador RP J. Reiter) – Kolonia – lipiec 1992 – 6 z lewej Kierownik praktyki prof. B. Barchański, 6 z prawej lektor j. niemieckiego mgr E. Michalec.

Foto. 93. Studenci na corocznym spotkaniu towarzyskim u Państwa H. W. Henserów w Kerpen-Balkhausen – (lato 1988) – trzeci od lewej inż. W. Henser, drugi od lewej Kierownik praktyki dr inż. B. Barchański

Foto. 89. Przed Ambasadą w Kolonii, gdzie inż. W. Henser (pierwszy z prawej) został odznaczony Medalem Edukacji Narodowej (lato 1993). Gratulacje składa Kierownik praktyki prof. B. Barchański

Foto. 97 Goście „Spotkania Gwarków” zorganizowanego przez Studenckie Koło SiTG AGH – Rektor H. Filcek, z tyłu – mgr inż. J. Cisowski – Dyrektor „Almaturu” Warszawa – grudzień 1978

Foto. 96. Powitanie Gości Studenckiego Koła SiTG AGH – Rektora TU Berlin Prof. F. Wilke (pierwszy z prawej) i Dziekana Wydziału Górniczego TU Berlin Prof. H. Eichmayera (drugi z prawej) przez Prof. B. Barchańskiego (drugi z lewej) w towarzystwie dr inż. Z. Dudy (pierwszy z lewej) – listopad 1992

Foto. 98. Spotkanie Gwarków zorganizowane przez Studenckie Koło SiTG AGH w Wieliczce (grudzień 1991) – Dr Ing. R. Nemitz – Prezes GDMB z RFN (pierwszy z prawej), Prof. B. Barchański (drugi z prawej), Kanclerz Konsulatu RFN – Hermersdorf (3 z prawej), Attache Kulturalny Pani Andrea Engler (4 z prawej), dr inż. T. Pindór, Dwoje PT Przedstawicieli Konsulatu Generalnego USA w Krakowie (NN)

Foto. 100. Jubileusz XV –lecia Studenckiego Koła SiTG AGH – Władze SiTG wyróżniają zasłużonych działaczy – studentów – od lewej – Prezes ZO SiTG w Krakowie – mgr inż. S. Malik, Sekretarz ZO SiTG w Krakowie – dr inż. P. Czaja, Prezes ZG SiTG mgr inż. J. Malara , b. Prezes Studenckiego Koła SiTG dr inż. B. Barchański, członek Zarządu Studenckiego Koła SiTG P. Karkoszka, Prezes Studenckiego Koła SiTG K. Pawiński

Foto.76a. Wizyta u producenta kombajnów pełoprzekrojowych firmy „Demag”. Studenci ku zadowoleniu producenta po dokładnych oględzinach wydali pozytywną opinię o kombajnie (lato 1987)

Foto. 77c. Zjazd praktykantów kubłem na dno głębiego szybu Sophia-Jacoba (lato 1987)

Foto. 92. Posiłek „regeneracyjny” po corocznej wycieczce rowerowej wokół Ibbenbüren w prywatnym obejściu N. Sielera (4 od prawej) – (lato 1993)

Der Bundesminister
für Forschung und Technologie

5300 Bonn 2, 31.07.1992

Heinemannstraße 2
Fernruf (02 28) 590 oder 59-3006
Teletex 22 83 628 = BMFTb

Herrn
A.Professor Dr.-Ing. Bronislaw Barchanski
Prodekan der Bergbaufakultät der Berg-
und Hüttenakademie Kraków
Aleja Mickiewicza 30

30-059 Kraków
Polen

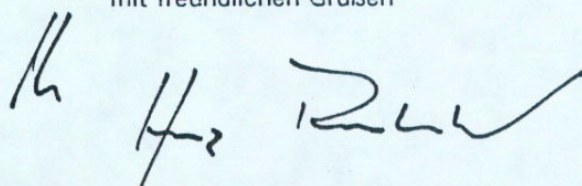
Sehr geehrter Herr Professor Barchanski,

vielen Dank für Ihren freundlichen Brief vom 20. Juli 1992 und die beiden
schönen Bücher über Polen und Kraków.

Mit Interesse habe ich das Rahmenprogramm des beruflich-sprachlichen
Praktikums der Studenten der Berg- und Hüttenakademie Kraków in dem
Steinkohlenbergwerk der Preussag Anthrazit GmbH in Ibbenbüren während
dieses Sommers gelesen.

Mit den besten Wünschen für ein gutes Gelingen des laufenden und der künf-
tigen Praktika verbleibe ich

mit freundlichen Grüßen

Dr. Heinz Riesenhuber

Foto. 85. List gratulacyjny Federalnego Ministra Badań i Technologii – Bonn, za
organizację studenckich praktyk na kop. „Preussag Anthrazit” Ibbenbüren – 31.07.1992

Foto. 90. Tablica pamiątkowa Jubileuszu 25-lecia praktyk studenckich w Ibbenbüren ufundowana przez DSK Anthrazit Ibbenbüren. Tablica obecnie znajduje się w paw. A-4 obok dziekanatu Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii

Praktikum am High-Tech Bergwerk

Rund 50 Gäste feierten am 6. August im Dickenberger Gasthof Antrup das 25. Jahr des deutsch-polnischen Komplexpraktikums.

Arbeitsdirektor Jürgen Kohl eröffnete die Feierstunde am Freitagabend mit seiner Festrede. Er führte die Anwesenden von der Entstehung des deutsch-polnischen Praktikums bis in die Gegenwart.

Das Studienprojekt wurde 1980 vom verstorbenen Bergwerksdirektor Ulrich Kropp und Prof. Dr. Bronislaw Barchanski, Lehrer an der Universität in Krakau, ins Leben gerufen. Seither absolvieren jährlich 12 polnische Studenten ihr Komplexpraktikum bei der DSK Anthrazit Ibbenbüren GmbH.

„Es handelt sich schon lange nicht mehr um ein schlichtes Studienprojekt. Über die Jahre hat sich zwischen der Universität Krakau und unserem Unternehmen eine enge Beziehung entwickelt“, machte Kohl deutlich. Aber auch das Traditionsbewusstsein der Bergleute ließ er nicht außer Acht und hob die enge Zusammenarbeit und Freundschaft zwischen Polen und Deutschen hervor.

Dr. Jerzy Klich, Dekan und Professor der Fakultät für Bergbau und Geotechnik der Technischen Universität Krakau, bedankte sich sehr bei den Ibbenbürener Gastgebern. Es sei wichtig, in Deutschland einen so starken und verlässlichen Partner zu haben, der gerade im Bereich der Bildung und Technologie zu einem ständigen „Know-How“-Austausch bereit sei. Dabei stimmte er dem Arbeitsdirektor zu, dass die Zusammenarbeit zwischen Polen und Deutschen bedeutend sei und wünscht sich den Zusammenhalt auch zukünftig als „Brückenschlag“ zwischen Theorie und Praxis.

Mit einem unterhaltsamen Vortrag brachte Bergwerksdirektor Laszlo Szigetzi die Gäste zum Schmunzeln. Er stellte Chronologisch die Entwicklung des Studentenpraktikums vor. Er schilderte humorvoll die zahlreichen Begebenheiten der vergangenen Zeit, worin sich einige der Anwesenden wieder fanden.

Als Dankeschön erhielten die Gastgeber der DSK Anthrazit Ibbenbüren GmbH eine Jubiläums-Medaille. Als Erinnerung an „25-jähriges Bestehen“ bekamen die polnische Gäste von der DSK Anthrazit einen Sandstein überreicht, den sie versprochen, an besonderer Stelle in der Universität Krakau aufzustellen.

Bei einem gemeinsamen Essen klang dann der ereignisreiche Abend aus.

Foto. 91. *Tekst z lokalnej prasy opisującej jubileusz 25-lecia studenckich praktyk na kop. „Preussag“ (6.08.2004 r.)*

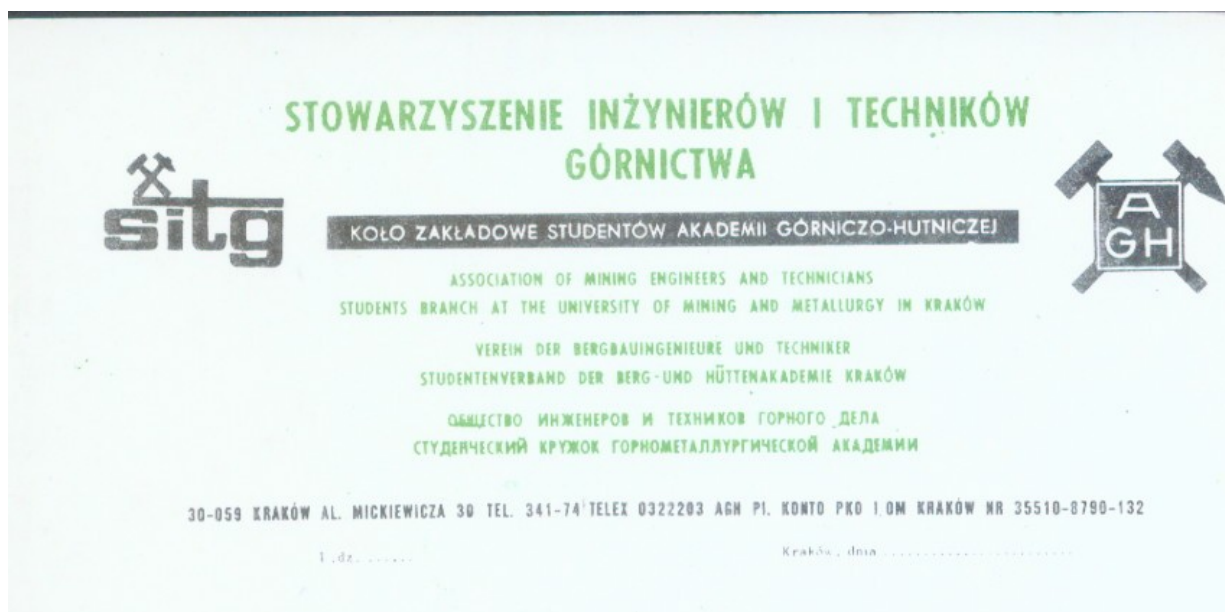

Foto. 67. Papier firmowy Studenckiego Koła SiTG AGH

Foto. 99. Strona tytułowa wydawnictw opublikowanych z okazji Międzynarodowego Sympozjum Młodych Górników przez Studenckie Koło SiTG AGH (1984)

Foto. 45. Strona tytułowa podręcznika do nauki j. niemieckiego napisanego przez lektorki mgr A. Knotce-Kowal i mgr E. Michałec w trakcie trwania praktyk studenckich w Ibbenbüren.

Foto. 101. Prezydium XVII Zwyczajnego Zjazdu Delegatów SiTG od lewej – dr inż. B. Barchański, Prof. Z. Maciejasz, dr inż. T. Zastawnik, mgr inż. B. Ćwiek, mgr inż. M. Sakowski

Foto. 77a. Ćwiczenia terenowe na terenie szybu głębinowego na kop. Radbod (lato 1981)

Foto. 87. Naczelny Dyrektor Kop. „Preussag” Dipl. Ing. U. Kropp – Przyjaciół i Mecenas polskich praktykantów w towarzystwie kierownika praktyki dr inż. B. Barchańskiego i prezesa studentów J. Służewskiego (Ibbenbüren – lato 1985). Spotkania takie miały miejsce do przejścia dyrektora na emeryturę.

Deutsch-polnische Freundschaft funktioniert unter und über der Erde

Von Marco Beiten

Die Stimmung, die sich in der Heimatstube in Sprockhövel breit machte, spiegelte mehr als nur einen Hauch von familiärer Atmosphäre wider. Herzlichkeit und Offenheit lagen in der Luft. Dabei war es kein Fest unter Verwandten, sondern ein Grillabend, den insgesamt zwölf polnische Studenten nebst Professor, Gasteltern und Bekannten veranstalteten, bei dem letztendlich nur eines im Mittelpunkt stand: die Fortführung und Vertiefung einer seit sieben Jahren bestehenden Freundschaft.

Seit 1994 kommen regelmäßig einmal im Jahr Studenten der

Berg- und Hüttenakademie Krakau für ein vierwöchiges Praktikum nach Ibbenbüren. Dort lernen sie nicht nur die Arbeitsabläufe und technischen Möglichkeiten innerhalb deutscher Bergwerke kennen, sondern können gleichzeitig vom hiesigen Wissen in Sachen Umweltschutz profitieren.

Regelmäßige Besuche von beiden Seiten

Darüber hinaus aber ist bei jedem Besuch vor allem der Kontakt und Erfahrungsaustausch wichtig. Daher werden an den Wochenenden Besichtigungen und Ausflüge unternommen, auch in

Sprockhövel, wo die Studenten bei Gasteltern untergebracht sind.

Im Gegenzug fährt alljährlich eine größere Gruppe des Verein Bergbauhistorischer Stätten nach Krakau. „Der Kontakt nach Polen hält sich schon recht lange und beschränkt sich mittlerweile nicht mehr nur auf diesen Austausch“, berichtet die Initiatorin Inge Haak. Nachdem sie vor fünf Jahren eine erste Gruppe von Studenten durch Hattingen führte, hat sie die angehenden Bergbauingenieure auch nach Sprockhövel gelotst.

Mit finanzieller Unterstützung des Lions-Clubs in Sprockhövel Herbede konnte sie den Gästen diesmal neben dem gemeinsamen Abend in der Heimatstube auch einen Ausflug in das Freilichtmuseum Hagen ermöglichen.

Für Inge Haak bedeutet der Kontakt nach Polen allerdings

mehr als nur (Austausch-) Programm: „Eine ganze Reihe neuer, fester Freundschaften, die weit über den Austausch hinausgehen, sind auf diesem Weg entstanden“, erklärt sie nicht ohne Stolz.

Wie intensiv das Verhältnis untereinander ist, spürte an diesem Abend jeder schnell. Die Studenten holten Gitarre, Akkordeon und Geige hervor, gemeinsam wurde gesungen, gelacht und „Glück auf...“ angestimmt.

„Das Verhältnis zu Deutschland und den Menschen ist aus

unserer Sicht sehr gut. Vor allem die Kontakte, die neben diesem Austausch auf privater Ebene entstehen, sind positiv. Dabei wird das Praktikum fast schon zur „Nebensache“, machte Wojciech Naworyta seine Sicht deutlich.

Kontakte helfen gegen Vorurteile

Der Student und angehende Doktor, der bereits zum dritten Mal an dem Austausch teilnahm, erklärte, dass es vor allem wichtig

sei, die Menschen besser kennen zu lernen, um so Vorurteile und Ängste abzubauen.

Professor Bronislaw Barchanski, Prorektor der Berg- und Hüttenakademie und Organisator auf polnischer Seite, betonte in einer kurzen Ansprache schließlich noch einmal den Stellenwert des Austausches: „Dieser Austausch ist keine einzelne Episode, sondern bereits nach sieben Jahren zur Tradition geworden“. Eine Tradition, die sich bestimmt auch in Zukunft noch lange fortsetzen wird.

Foto. 95 Opis w lokalnej prasie kolejnej wizyty studentów u mieszkańców Spröckhövel i Hattingen (l. Hack pierwsza od lewej Pani Burmistrz Hattingen Leni piąta od lewej, Prof. B. Barchański szósty od lewej)

Foto. 6. Prezes RUSZSP AGH – A. Siwik – członek komitetu organizacyjnego wyprawy Studenckiego Koła SiTG AGH do Hiszpanii

Foto. 13. Laureatowi jednej ze studenckich sesji naukowych dyplom wręczają (od lewej) Pełnomocnik Rektora ds. Kół Naukowych Pionu Górniczego AGH –Prof. Z. Strzelecki, Dziekan Wydziału Górniczego Prof. J. Zabierowski, Prezes Studenckiego Koła SiTG AGH dr inż. B. Barchański

Foto. 88 Uroczystość wręczania „Medali Edukacji Narodowej” w Ambasadzie RP w Kolonii zasłużonym pracownikom z kop. „Preussag” – obecnie Anthazit Ibbenbüren (Dyr. Tech. dr inż. K. H. Kuschel – trzeci od lewej, Dyr. ds. handlowych K. Plumhof- czwarty od lewej, Nacz. inż Dipl. Ing. F. Bártling – piąty od lewej, Dipl. Ing. G. Schimme - ósmy od lewej,

Foto. 102. Odsłonięcie tablicy pamiątkowej z okazji 100-lecia SiTG (1992 r.) – paw. A-0 – AGH, od lewej Prezes ZG SiTG T. Zygadłowicz, Prof. B. Barchański